

Jesu li negativne kamatne stope realnost?

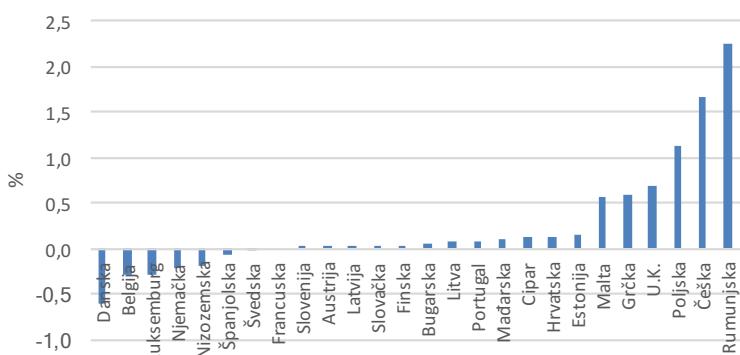
Jesu, ali pitanje bi trebalo glasiti: gdje su negativne kamatne stope realnost? Prema Eurostatu koji objavljuje desetogodišnje prinose na državne obveznice u lokalnim valutama, u negativnim prinosima u rujnu ove godine uživale su vlade: Danske (-0,59%), Njemačke (-0,59%), Irske (-0,01%), Francuske (-0,28%), Latvije (-0,11%), Luksemburga (-0,50%), Nizozemske (-0,43%), Austrije (-0,30%), Slovenije (-0,16%), Slovačke (-0,34%), Finske (-0,30%) i Švedske (-0,23%). Negativne kamatne stope su očita realnost, ali treba primijetiti da je preduvjet za to da zemlja bude članica europodručja ili s njime vrlo usko povezana i razvijena zemlja (Danska, Švedska). Hrvatska je u isto vrijeme zabilježila desetogodišnji prinos na državnu obveznicu od 0,49%. Za sada se, mjereno na ovaj način, nalazi daleko od zone minusa.

Međutim, kada se kamatne stope na dugoročne državne obveznice nađu u negativnoj zoni, velika je vjerojatnost da će kamatne stope na kredite ostati u pozitivnoj zoni. Razlog su troškovi pretvaranja depozita u kredite, koji su mnogo veći od troškova pretakanja viškova novca velikih posrednika u potražnju za državnim obveznicama. Prosječne kamatne stope na dugoročne kredite poduzećima u Švedskoj (1,22%) i Belgiji (1,43%) najniže su u EU. Druga interesantna kamatna stopa na kredite svakako je ona za stambene kredite, koja je u EU prema zadnjim usporedivim podacima ECB-a za rujan najniža u Slovačkoj (1,04%) i Njemačkoj (1,24%).

Iako Hrvatska još nije uvela euro te nije razvijena članica EU, prosječne kamatne stope na obje spomenute vrste kredita u Hrvatskoj se kreću unutar intervala europodručja, kao da je Hrvatska već uvela euro. Podaci u ovom Pregledu pokazuju da su prosječne kamatne stope na stambene kredite u Hrvatskoj po prvi puta u povijesti pale ispod 3%. Takozvana uža efektivna kamatna stopa za stambene kredite prema metodologiji ECB-a u rujnu je iznosila 2,8%.

U EU postoje banke koje nude kredite uz negativne kamatne stope, no to su za sada iznimni slučajevi. I ranije spomenuti prosjeci svjedoče o tome da je riječ o iznimkama. Banke koje nude kredite s negativnim kamatnim stopama imaju druge (jeftinije) izvore financiranja pored depozita, ili imaju takvu strukturu klijenata da mogu «plaćati» negativne kamatne stope tj. tražiti od klijenata plaćanje za držanje depozita u banci. U pravilu, riječ o rijetkim bankama koje posluju s klijentima s velikim viškovima gotovine - velikim korporacijama, finansijskim posrednicima poput mirovinskih fondova, ili je riječ o bankama koje odabiru rizične strategije zaduživanja na tržištu novca gdje je novac jeftin radi financiranja dugoročnih plasmana.

Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite poduzeća u rujnu 2019.

Belgija, Luksemburg, Nizozemska, Njemačka, Španjolska i Švedska. S druge strane, najveće odstupanje u plus javlja se kod zemalja iz Srednje i Istočne Europe koje nemaju namjeru uvesti euro (Poljska, Češka, Rumunjska, iako treba primijetiti da su u Mađarskoj kamate kao u Hrvatskoj). Hrvatska se s prosječnih 0,14% smješta među zemlje članice koje su blizu nule, kao da smo već uveli euro. Međutim, ovi izvori financiranja u Hrvatskoj ni izbliza nisu značajni kao depoziti stanovništva.

Zašto su kamatne stope na kredite pozitivne i kada su (neke) kamatne stope na izvore (depozite) negativne? Razlika između cijene novca na izlazu (aktivne kamatne stope) i ulazu (pasivne kamatne stope) zavisi o nizu faktora kao što su operativni troškovi banaka, troškovi regulacije, troškovi rizika i dobit banaka. Kao što usporedbe u nastavku Pregleda pokazuju, povrat na kapital u hrvatskim bankama kreće se oko 9% i u međunarodnim se usporedbama pokazuje kao prosječan. Troškovna efikasnost hrvatskih banaka je solidna (omjer troškova i neto prihoda ispod 45%), što ostavlja regulatorne troškove i troškove rizika kao jedina logična objašnjenja razlike između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa.

Elementarna finansijska kalkulacija pokazuje da stopa obvezne rezerve koja je dvanaest puta veća nego u europodručju, visok trošak osiguranja depozita (0,32%) te niz drugih regulacija koje su uglavnom vezane uz valutne nerazmjere i deviznu likvidnost, moraju pronaći odraza u marži tj. razlici aktivnih i pasivnih kamatnih stopa. U našem slučaju, još važniji faktor su troškovi rizika koji zbog uglavnog dobro poznatih regulatornih, pravnih i političkih rizika sprječavaju brže zatvaranje «škara» razlika u kamatnim stopama.

Prema tome, negativne kamatne stope jesu realnost; pojavljuju se na tržištima novca i državnih obveznica, no ne i hrvatskih obveznica. I tamo gdje se pojavljuju, vjerojatnost da će prevladati negativna kamatna stopa na kredite nije velika, jer prvi je preuvjet da kamatne stope na izvore sredstava padnu u negativnu zonu. To se događa iznimno, u nekim zemljama, i za neke klijente s velikim viškovima sredstava. Međutim, tamo gdje se dogodi takav trend na ulazni trošak sredstava nadograđuju se drugi troškovi koji kamatne stope na kredite u pravilu prevode u pozitivnu zonu. Stoga se za pojavu negativnih kamatnih stopa na kredite u budućnosti moraju steći tri preuvjeta koja, u slučaju Hrvatske, za sada nisu u domeni realnoga. Prvo, monetarna ekspanzija ECB-a trebala bi se pojačati, tako da referentne stope padnu još dublje u negativnu zonu. Drugo, rizik hrvatske države trebao bi se smanjiti tako da obveznički prinosi padnu u negativnu zonu, i treće, nakon ulaska u europodručje ne bi bilo dovoljno da se otklone naši specifični regulatorni troškovi, već bi i troškovi rizika trebali pasti

Negativne kamatne stope kod depozita stanovništva pojavljuju se samo iznimno, tako da se projeci kreću oko nule ili malo iznad nje, ali kod depozita poduzeća, naročito kratkoročnih, negativne kamatne stope više nisu rijetkost. Slika pokazuje da sedam razvijenijih država članica bilježi negativne kamatne stope na kratkoročne depozite poduzeća: Danska, Rumunjska

na razine koje bi bile usporedive s najrazvijenijim zemljama članicama, a to za sada nije realan scenarij.

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019:X
Ukupni depoziti kućanstava u mln HRK, stanje na kraju razdoblja	186.427	191.547	193.388	194.510	202.776	209.563
% rasta prema istom mjesecu prethodne godine	2,1%	2,7%	1,0%	0,6%	4,2%	3,9%
u tome: devizni depoziti stanovništva	142.764	144.169	141.073	135.729	135.206	135.762
udjel deviznih depozita	76,6%	75,3%	72,9%	69,8%	66,7%	64,8%
Ukupno odobreni krediti kućanstvima u bilancama banaka u mln HRK, stanje na kraju razdoblja	126.449	124.503	117.617	119.034	124.487	129.716
1. Potrošački krediti	44,3	19,9	18,0	16,2	13,1	13,7
2. Stambeni krediti	60.227,5	59.075,3	52.517,7	52.827,9	54.040,4	55.883,7
2.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	4.551,7	5.603,7	10.523,7	14.082,8	15.790,7	16.747,0
2.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	55.666,4	53.467,9	41.991,0	38.743,0	38.248,5	39.134,0
Od toga: uz euro	35.378,6	35.795,4	40.525,9	37.793,0	37.522,1	38.465,7
Od toga: uz švicarski franak	20.244,8	17.625,2	1.414,7	899,6	672,4	616,9
2.3. Devizni krediti	9,3	3,7	3,0	2,1	1,3	2,7
3. Hipotekarni krediti	2.844,3	2.599,4	2.227,5	1.970,7	1.901,8	1.868,8
4. Krediti za automobile	1.439,3	1.057,3	988,8	838,5	665,2	556,7
5. Krediti po kreditnim karticama	3.831,0	3.716,2	3.608,3	3.529,5	3.644,9	3.751,1
5.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	3.829,3	3.714,7	3.607,1	3.528,5	3.644,0	3.750,1
5.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Od toga: uz euro	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.3. Devizni krediti	1,6	1,5	1,2	1,0	0,9	1,0
6. Prekoračenje po transakcijskim računima	8.157,4	7.856,8	7.423,6	6.995,2	6.855,3	7.036,6
7. Gotovinski nemajenski krediti	39.064,8	39.812,2	40.745,6	42.955,4	47.716,0	52.672,1
7.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	14.976,4	18.614,3	23.528,7	28.843,3	34.409,3	39.059,2
7.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	24.087,9	21.197,7	17.216,8	14.108,4	13.303,4	13.609,9
Od toga: uz euro	23.875,0	21.034,2	17.151,7	14.053,8	13.269,3	13.566,0
7.3. Devizni krediti	0,5	0,2	0,1	3,6	3,3	3,0
8. Ostali krediti	10.839,9	10.366,0	10.087,1	9.900,7	9.650,2	9.669,1
8.1. Kunski krediti bez valutne klauzule	2.771,0	2.673,5	2.908,4	3.131,9	3.248,6	3.618,1
8.2. Kunski krediti s valutnom klauzulom	7.825,4	7.475,9	7.000,8	6.562,2	6.238,5	5.852,6
Od toga: uz euro	7.185,5	7.052,0	6.867,6	6.459,7	6.162,5	5.800,6
8.3. Devizni krediti	243,5	216,6	178,0	206,6	163,0	198,4
9. Udjel gotovinskih nemajenskih kredita u ukupnim kreditima kućanstvima	30,9%	32,0%	34,6%	36,1%	38,3%	40,6%
9.1. Udjel kunskih kredita bez valutne klauzule u gotovinskim	38,3%	46,8%	57,7%	67,1%	72,1%	74,2%
9.2. Udjel kunskih kredita s valutnom klauzulom u gotovinskim	61,7%	53,2%	42,3%	32,8%	27,9%	25,8%
9. Udjel stambenih kredita u ukupnim kreditima kućanstvima	47,6%	47,4%	44,7%	44,4%	43,4%	43,1%
9.1. Udjel kunskih kredita bez valutne klauzule u stambenima	7,6%	9,5%	20,0%	26,7%	29,2%	30,0%
9.2. Udjel kunskih kredita s valutnom klauzulom u stambenima	92,4%	90,5%	80,0%	73,3%	70,8%	70,0%

Izvor: HNB, Tablica D5c

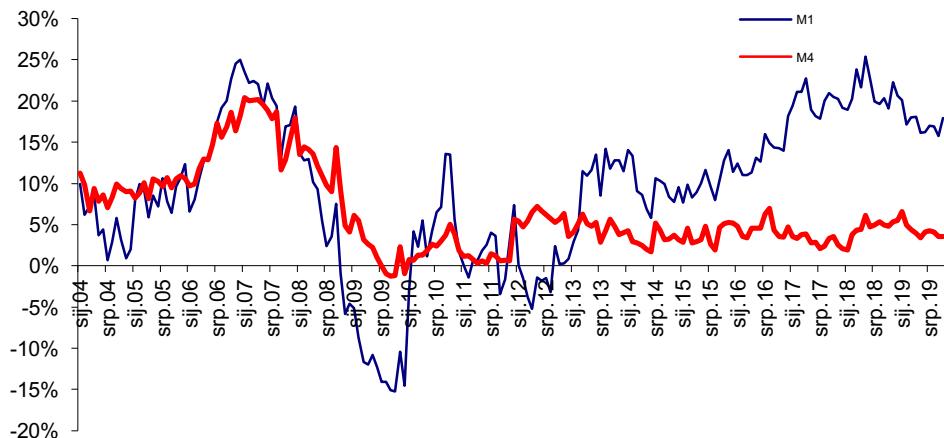
SADRŽAJ

<u>IZVORI SREDSTAVA BANAKA</u>	<u>5</u>
<u>PLASMANI BANAKA</u>	<u>9</u>
<u>KAMATNE STOPE I TROŠKOVI REGULACIJE</u>	<u>15</u>
<u>ZARADE</u>	<u>22</u>
<u>KAPITALIZACIJA I RIZICI</u>	<u>27</u>
<u>PLATNE USLUGE</u>	<u>31</u>
<u>STAMBENE ŠTEDIONICE</u>	<u>34</u>
<u>METODOLOGIJA I IZVORI</u>	<u>36</u>

IZVORI SREDSTAVA BANAKA

1. Novčana masa M1 i ukupna likvidna sredstva M4

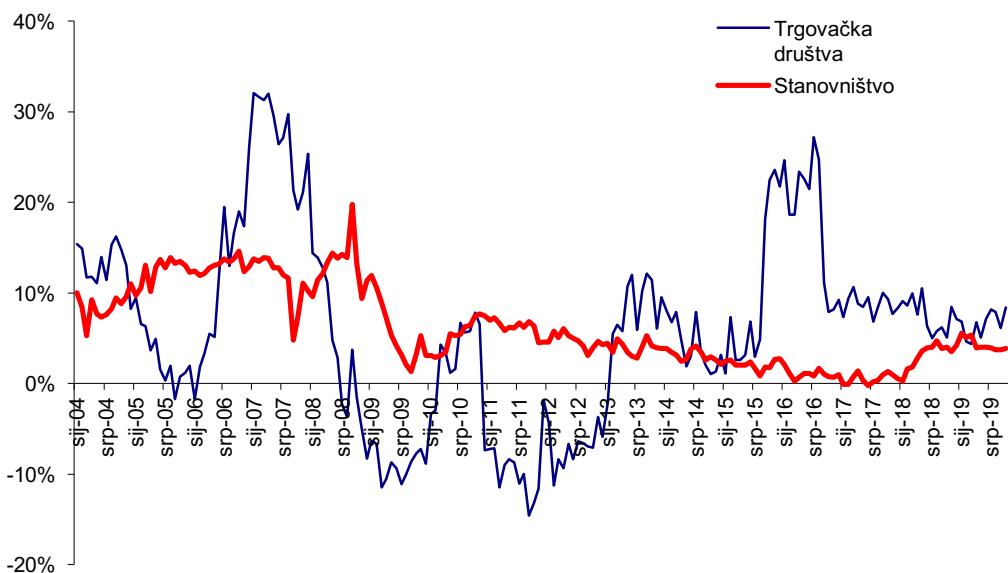
Stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine 01:2004.-10:2019.

Ukupna likvidna sredstva M4 bila su viša za 3,6% u listopadu 2019. odnosu na isti mjesec 2018. Novčana masa M1 porasla je za 17,9% u istom razdoblju. To je i dalje vrlo visok rast koji se najvećim dijelom može objasniti niskim kamatnim stopama tj. padom oportunitetnog troška držanja gotovog i transakcijskog novca.

2. Depoziti stanovništva i depoziti poduzeća

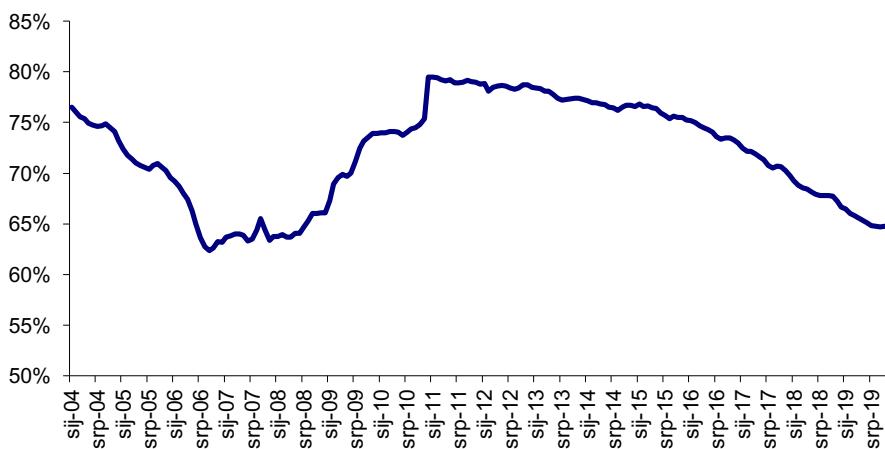
Stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine 01:2004.-10:2019.

Međugodišnja stopa rasta depozita stanovništva u listopadu 2019. godine iznosila je 3,9%, a u sektoru poduzeća 8,4%. Rast depozita stanovništva u najvećoj mjeri je posljedica rasta depozitnog novca i štednih depozita, dok su oročeni depoziti zbog niskih kamatnih stopa i dalje u padu.

3. Udjel deviznih u ukupnim depozitima stanovništva

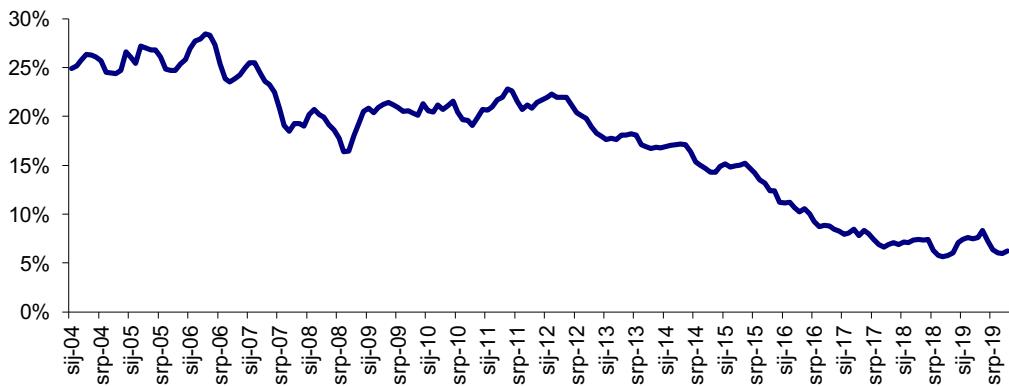
01:2004.-10:2019. u %

Udjel deviznih u ukupnim depozitima stanovništva smanjivao se do sredine 2006. kada je dotaknut minimum od oko 62%. Početak krize u drugoj polovici 2008. doveo je do porasta udjela deviznih depozita na gotovo 80%. Od tada se udjel deviznih u ukupnim depozitima kućanstava sporim tempom smanjuje. Krajem listopada 2019. omjer se kretao ispod 65% i nalazi se približno na razinama iz 2009. godine.

4. Udjel inozemne u ukupnoj pasivi

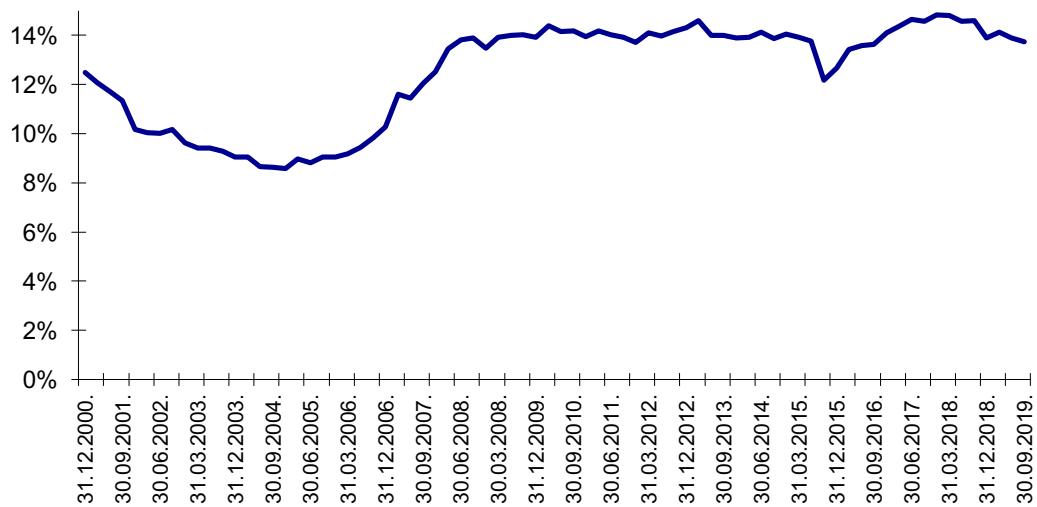
01:2004.-10:2019. u %

Inozemni izvori predstavljaju važan izvor financiranja hrvatskih banaka. Njihova se važnost smanjuje, jer nema potrebe za financiranjem rasta neto kredita. I kreditna potražnja se proteklih godina okrenula ka domaćoj valuti. Banke su se razduživale u inozemstvu zbog rasta relativno jeftinijih domaćih depozita, visoke likvidnosti, razmjerno slabe potražnje za kreditima i prodaje plasmana. No, krajem 2018. i početkom 2019. ovaj udio je počeo rasti, nakon čega se od lipnja naovamo ipak smanjio, te je u srpnju dosegnuo razinu od 6,4%. Omjer je do listopada smanjen na 6,2%.

5. Udjel kapitala u ukupnoj pasivi

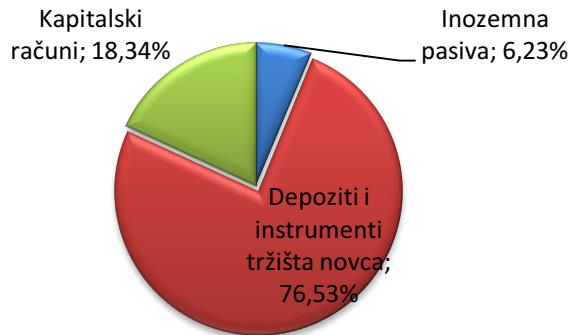
Q4:2000.-Q3:2019. u %

Kapital predstavlja važan izvor financiranja hrvatskih banaka. Udjel kapitala u ukupnoj bilančnoj svoti između 13% i 14% postignut je na početku krize. Od tada se udjel kapitala u ukupnim izvorima stabilno kretao oko 14%. Pad u trećem kvartalu 2015. na razinu od 12,2% dogodio se pod utjecajem troškova konverzije kredita u švicarskom franku. U zadnjem kvartalu 2015. udjel kapitala u bilanci ponovno je narastao i nastavio rasti do druge polovice 2018. godine. Na kraju rujna 2019. udio kapitala blago je smanjen s 13,9% na 13,7%.

6. Struktura izvora sredstava banaka

31.10.2019. u %

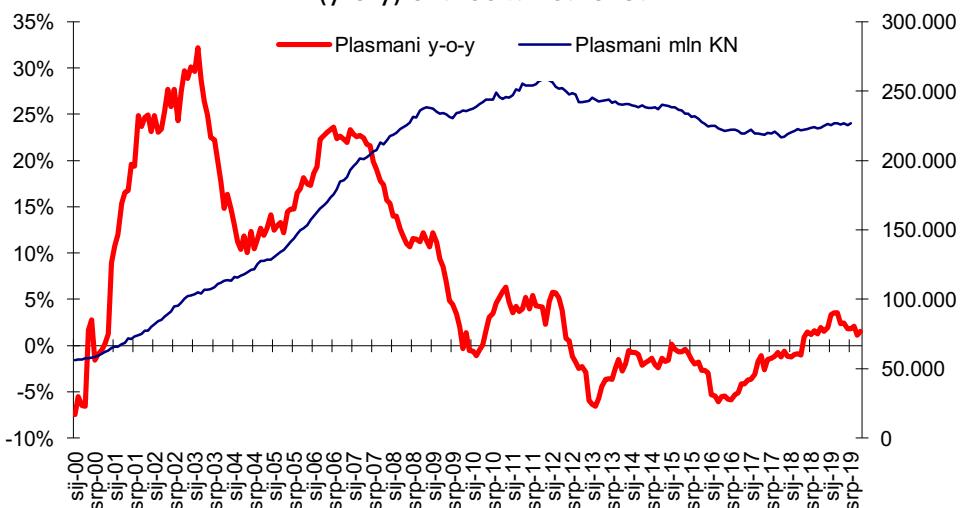

Struktura izvora sredstava hrvatskih banaka veoma je stabilna. Prikazana struktura reprezentativna je za dulje vremensko razdoblje, iako je primijećeno smanjenje udjela inozemne pasive i rast udjela kapitalskih računa u ukupnoj pasivi.

PLASMANI BANAKA

7. Plasmani

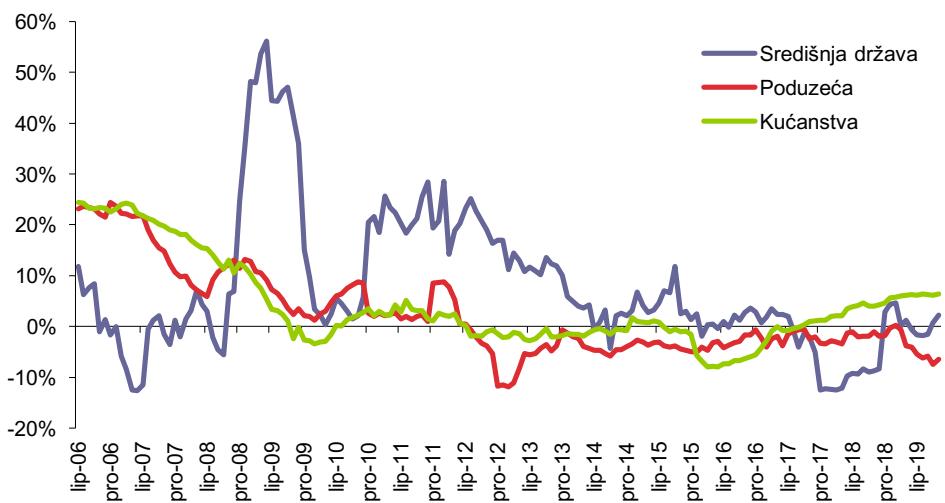
Iznos u mln KN i stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine (y-o-y) 01:2004.-10:2019.

Ukupni plasmani kreditnih institucija u listopadu 2019. bili su za 1,5% ili 3,4 milijarde kuna viši u odnosu na isti mjesec 2018. godine. Stopa rasta plasmana vratila se u pozitivan teritorij u svibnju 2018. godine prvi puta nakon siječnja 2015.

8. Krediti stanovništvu, trgovačkim društvima i državi

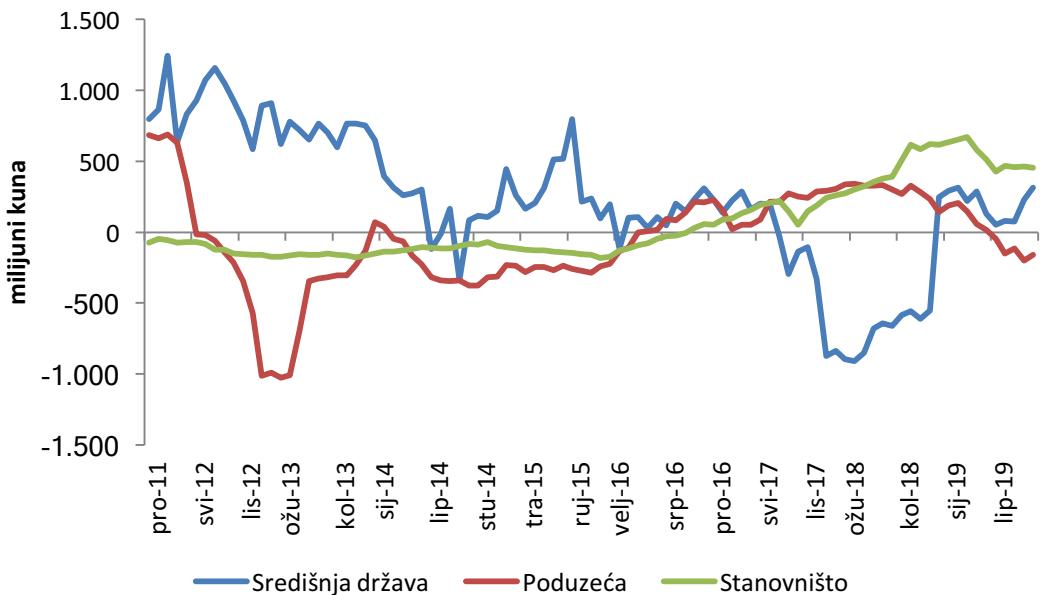
Stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine 01:2004.-10:2019.

U listopadu 2019. nastavljen je rast kredita stanovništvu po međugodišnjoj stopi od 6,4%, što je malo brža dinamika u odnosu na ranije mjesecce. U sektoru poduzeća zabilježen je nastavak negativnih stopa, pri čemu je stopa od -6,4% bila niža nego u prethodnim mjesecima, dijelom uvjetovana prodajama portfelja u kojima krediti poduzeća imaju najvažniju ulogu. No dijelom je povezana i s usporavanjem kreditnog tempa kada je riječ o kreditima poduzećima. Stopa rasta kredita državi ponovo se vratila u pozitivan teritorij nakon nekoliko mjeseci pada plasmana ovome sektoru.

8a. Krediti stanovništvu, trgovačkim društvima i državi – transakcije

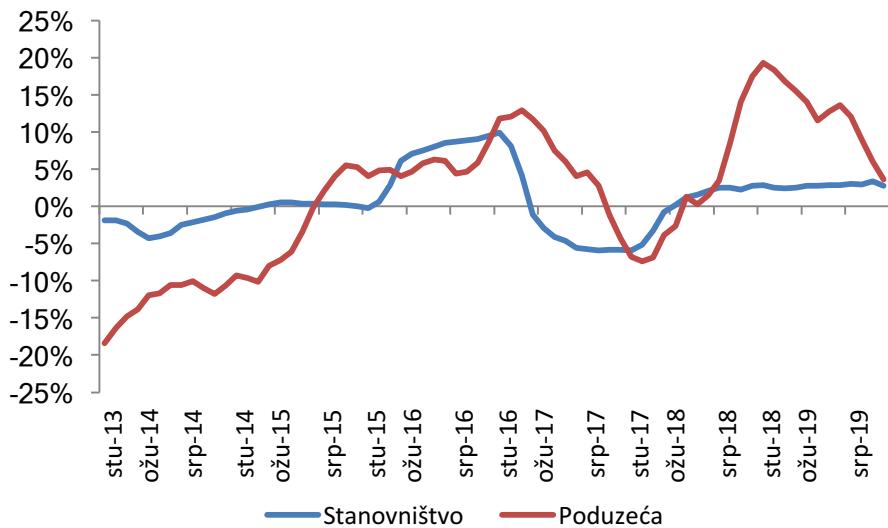
12m prosjek (u milijunima kuna) 12:2011.-10:2019.

Dvanaestomjesečni prosjek kreditnih transakcija banaka s državom na kraju listopada 2019. iznosi je 313 milijuna kuna, u sektoru poduzeća -158 milijuna kuna te u sektoru stanovništva 456 milijuna kuna na mjesec. Podaci sugeriraju kako je rast neto plasmana privatnom sektoru iz prethodnih mjeseci usporen.

8b. Krediti stanovništvu i trgovačkim društvima – bruto novoodobreni

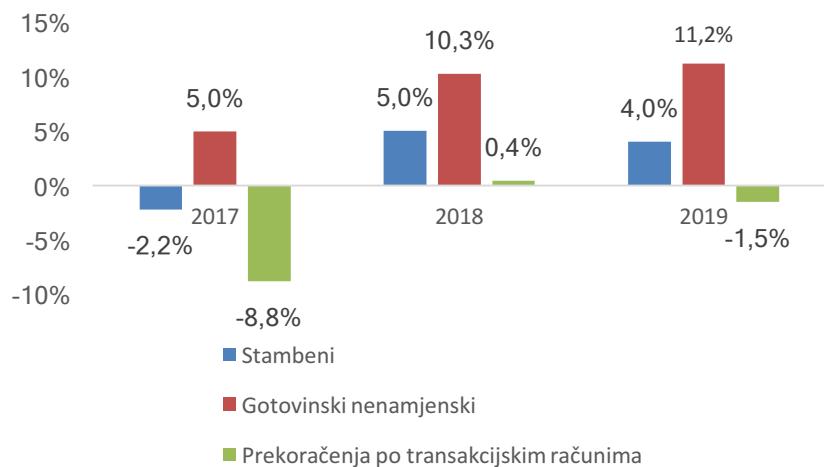
Međugodišnja stopa rasta (12m prosjek) 11:2013.-10:2019.

Dvanaestomjesečni prosjek međugodišnje stope rasta bruto novoodobrenih kredita također pokazuje usporavanje tempa kreditiranja kućanstava, a osobito poduzeća. Relativno niska stopa rasta kredita stanovništvu objašnjava se uključivanjem svih vrsta kratkoročnih kredita poput okvirnih kredita, prekoračenja i sl.

9. Stope rasta kredita stanovništvu prema vrstama

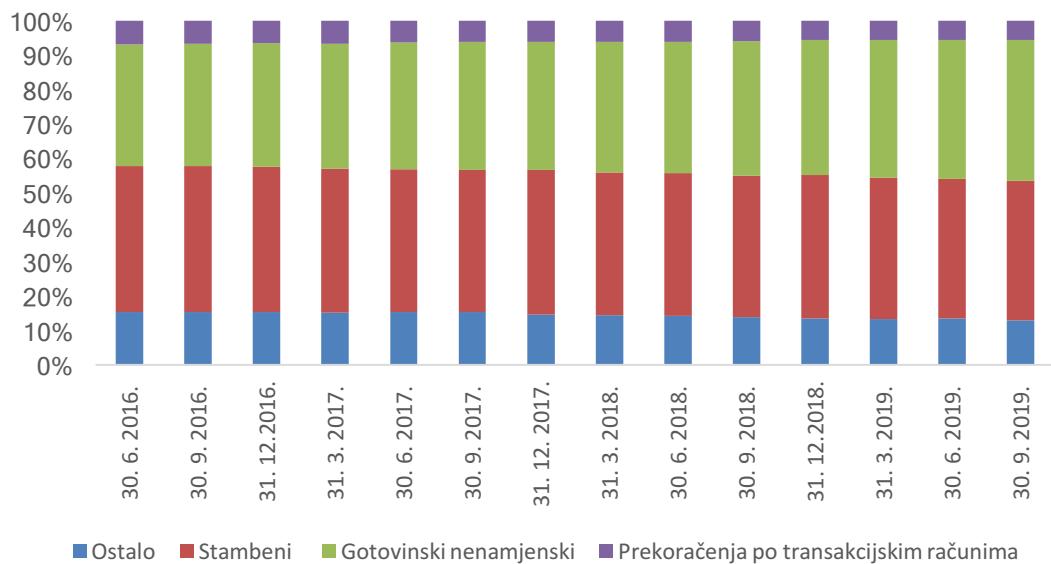
u odnosu na isto razdoblje (treće tromjesečje) prethodne godine, 2017., 2018., 2019.

U trećem kvartalu 2019. stambeni su krediti rasli za 4%, gotovinski nenamjenski krediti preko 11%, dok su prekoračenja po transakcijskim računima smanjena za 1,5%. Dinamika kredita ukazuje kako građani i dalje najviše traže gotovinske nenamjenske kredite.

10. Struktura kredita stanovništvu po vrstama

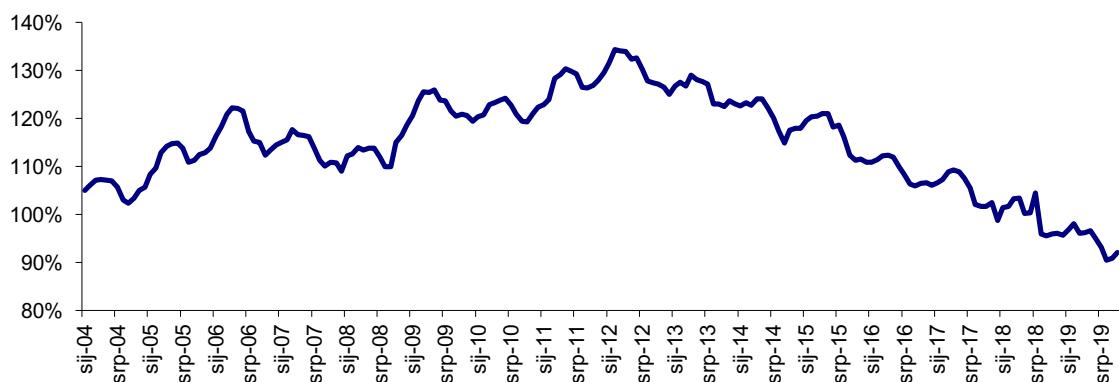
Q1:2009.-Q3:2019.

Struktura kredita stanovništvu u trećem kvartalu 2019. nije se bitno mijenjala. Dominiraju stambeni krediti i gotovinski nenamjenski krediti s udjelom od oko 41%, dok prekoračenja po transakcijskim računima te ostali krediti čine 5% i 13% ukupnih kredita.

11. Omjer kredita i depozita

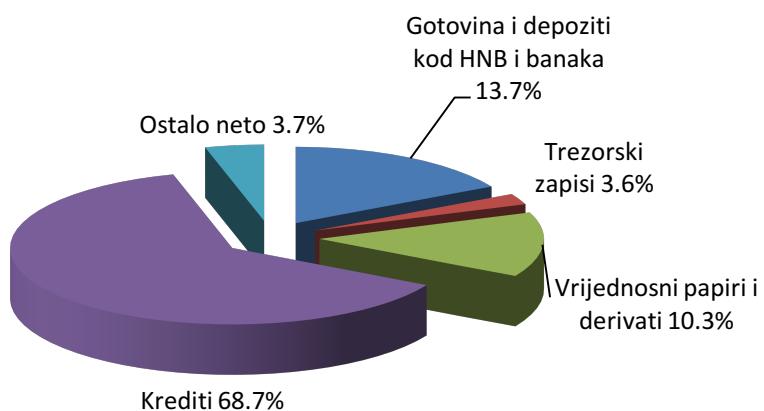
01:2004.-10:2019.

Šire definirani omjer kredita i depozita stagnirao je posljednjih mjeseci na razini od oko 95%, što sugerira da su plasmani i depoziti banaka rasli po približno jednakim stopama. Međutim, u srpnju je zbog snažnijeg rasta depozita u odnosu na plasmane omjer smanjen na 92%.

12. Struktura aktive banaka

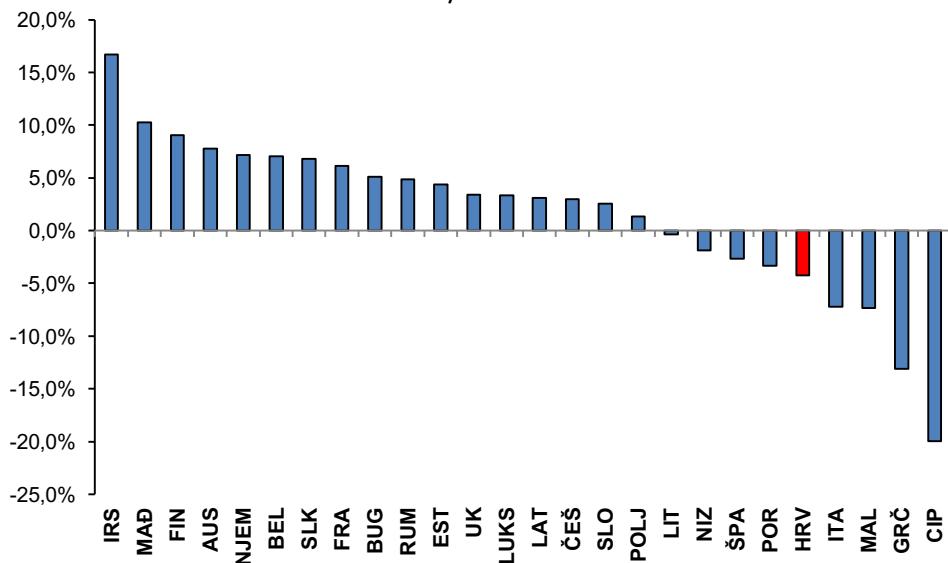
30.09.2019.

U trećem tromjesečju 2019. nastavljen je porast udjela kredita i vrijednosnih papira i smanjenje udjela gotovine i depozita u imovini banaka. Viškovi likvidnosti i dalje se koriste za razduživanje, uglavnom prema inozemstvu, ali sada se vidi i korelacija s rastom rizičnih plasmana.

13. Stopa rasta kredita poduzećima u EU i Hrvatskoj

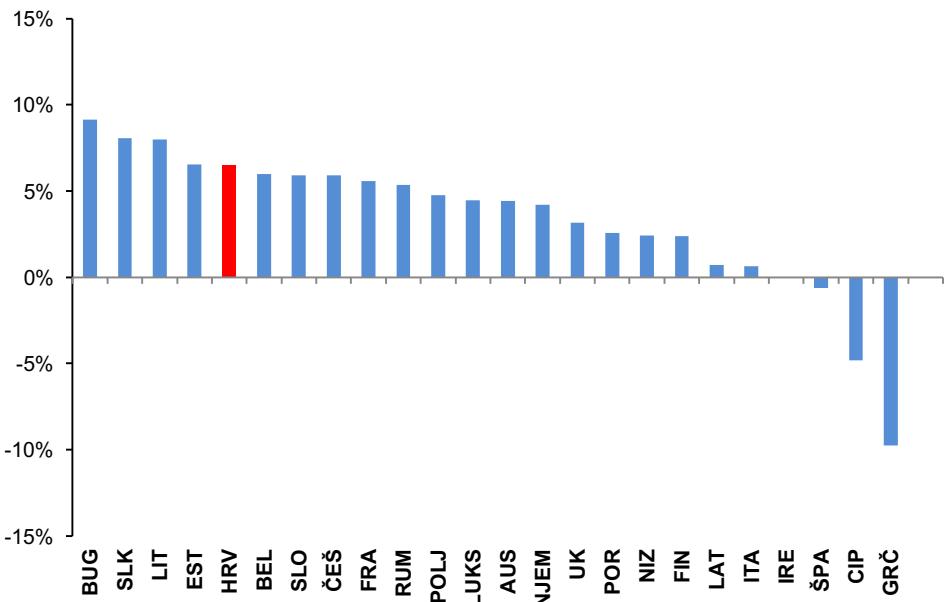
30.09.2019./30.09.2019. u %

Na kraju rujna 2019. godine u deset država članica EU zabilježena je negativna stopa rasta kredita poduzećima. Hrvatska pripada skupini zemalja u kojoj je zabilježen pad, ali se sa stopom od -4% prema ECB-ovoj metodologiji nalazi među zemljama s najnižim padom. Najveći pad je zabilježen na Cipru i u Grčkoj, a rast je u Irskoj, Mađarskoj i Finskoj.

14. Stopa rasta kredita stanovništvu u EU i Hrvatskoj

30.09.2019./30.09.2019. u %

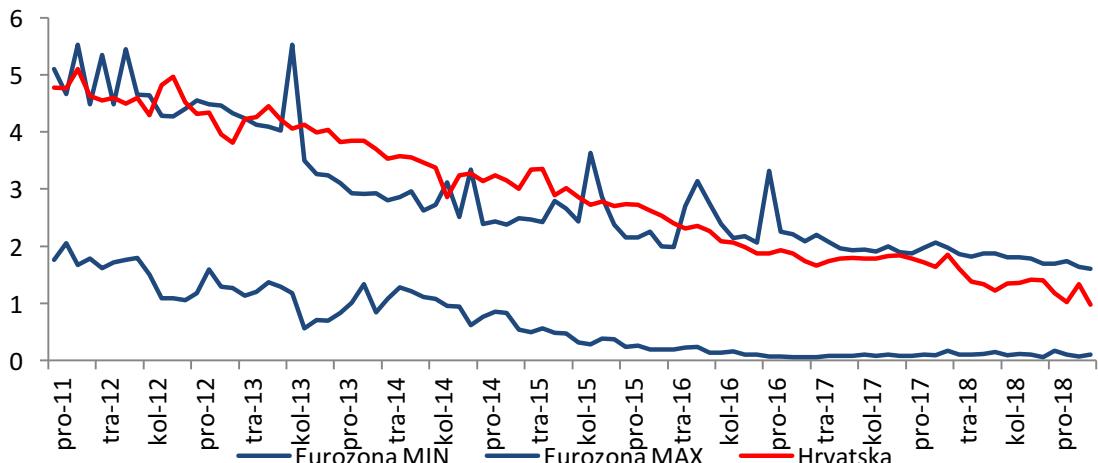

Rast kredita stanovništvu u rujnu 2019. za 6,5% u odnosu na isti mjesec prethodne godine prema ECB-ovoj metodologiji Hrvatsku smješta pri vrhu ljestvice među zemljama EU koje su zabilježile rast kredita stanovništvu. Najbrži rast kredita stanovništvu u EU zabilježen je u Bugarskoj i Slovačkoj, dok je najveći pad zabilježen u Grčkoj i na Cipru.

KAMATNE STOPE I TROŠKOVI REGULACIJE

15. Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite stanovništva (novi poslovi)

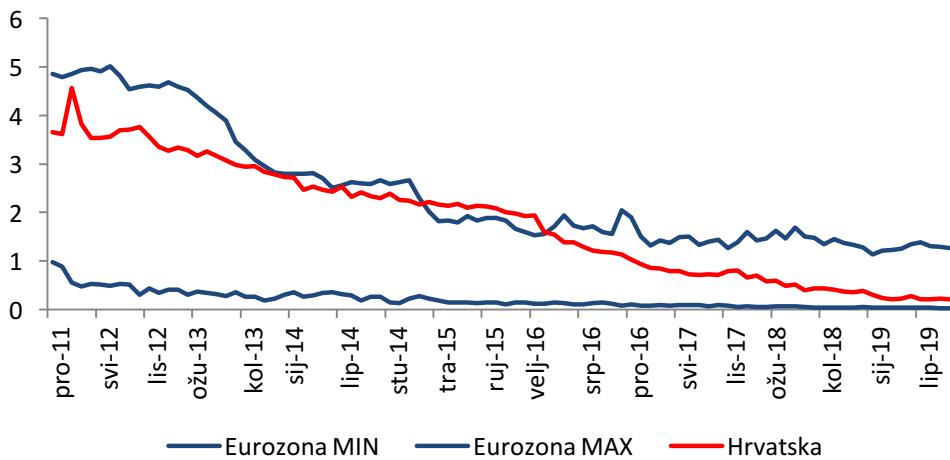
12:2011.-09:2019.

Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite stanovništva u hrvatskim bankama kreću se oko 0,7% te se trenutačno nalaze malo ispod gornjeg praga intervala euro područja koji je definiran visinom kamatnih stopa u Estoniji. Ova razina - približno oko gornjeg praga euro područja - ponavlja se dulji niz godina.

16. Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite stanovništva (novi poslovi)

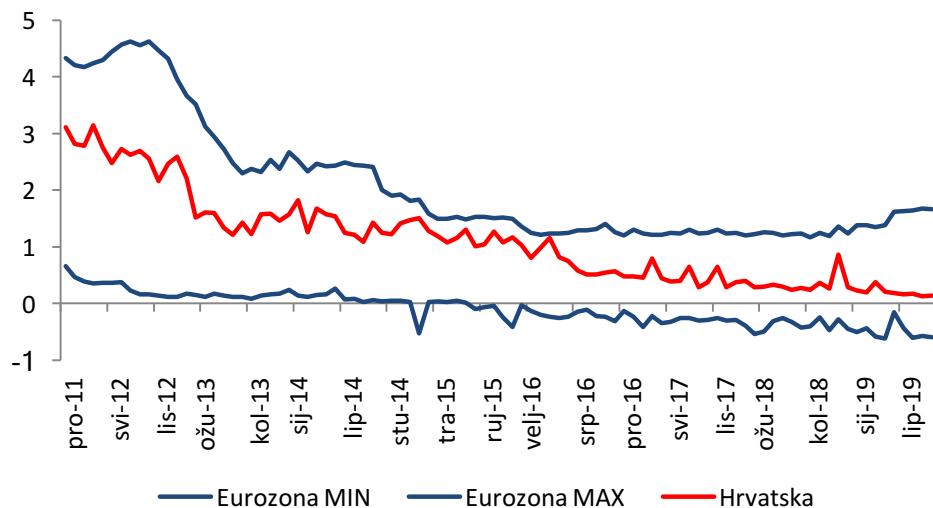
12:2011.-09:2019.

Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite stanovništva pale su ispod praga od 0,5%, i početkom 2019. kreću se bliže donjem pragu intervala euro područja.

17. Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite poduzeća (novi poslovi)

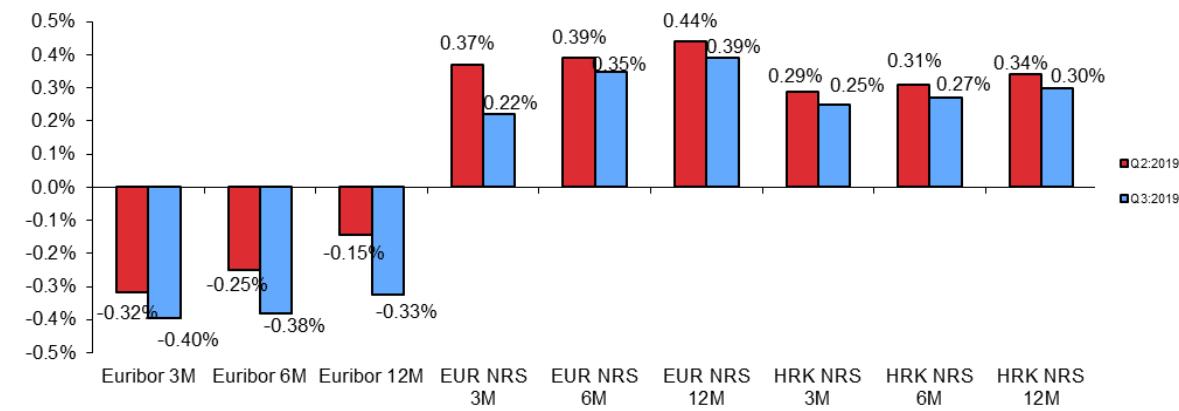
12:2011.-09:2019.

Kamatne stope u Hrvatskoj kreću se unutar intervala euro područja, pri čemu više kamatne stope bilježe Cipar, Grčka i Malta dok je u nekoliko najrazvijenijih zemalja ova kamatna stopa negativna.

18. Referentne kamatne stope

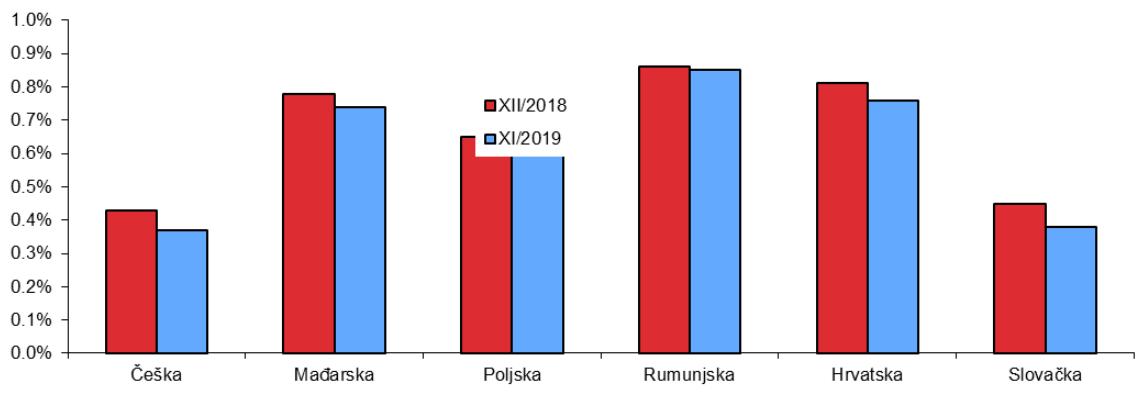
Q4:2017.-Q3:2019.

Nacionalne referentne stope (NRS) nastavile su se smanjivati u trećem tromjesečju 2019. Premija rizika koja je sadržana u razlici NRS-EURIBOR kretala se oko 60 baznih bodova, nešto niže od premije rizika sadržane u CDS spread-u odnosno spread-u državnih obveznica (Slika 19.).

19. CDS spread

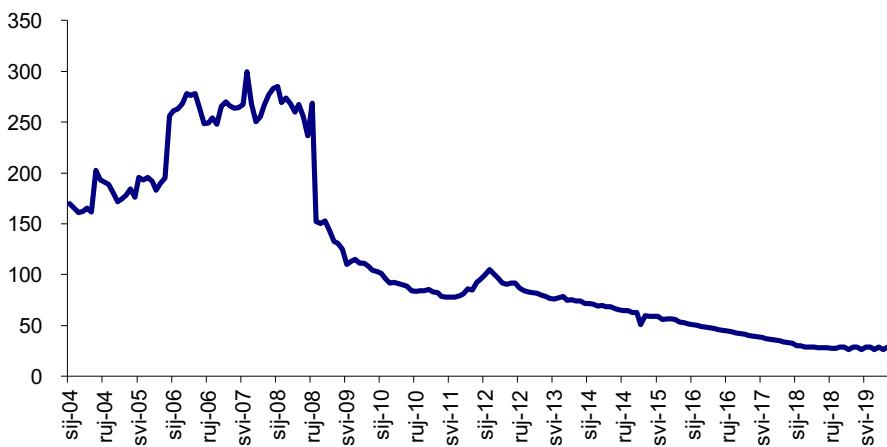
(podaci na dan 30.11.2019.)

Hrvatska premija rizika i dalje je najveća u regiji uz Mađarsku i Rumunjsku, no nastavila se blago smanjivati. Povoljnija percepcija rizika posljedica je boljih fiskalnih pokazatelja i relativno stabilnog rasta.

20. Indeks regulacijskog opterećenja IRO

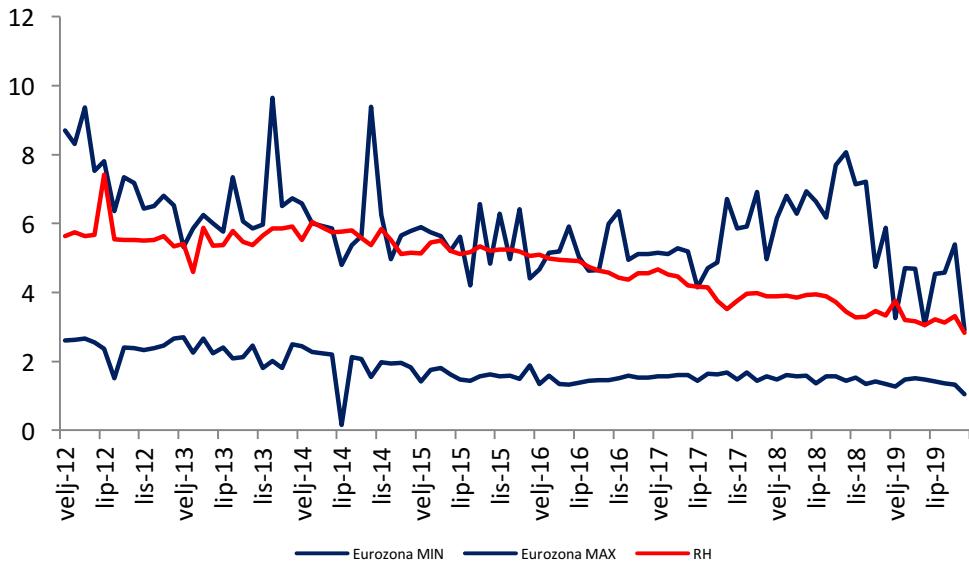
u baznim bodovima (bps) 01:2004.-10:2019.

Bruto trošak regulacije spustio se na razinu ispod 30 baznih bodova. U obzir se uzima i trošak uplata banaka u sanacijski fond (oko 10 baznih bodova na godišnjoj razini), no efekt pada pasivnih kamatnih stopa dominira nad efektom nove regulacije pa se indeks ukupnoga troška nalazio u blagom padu dok su padale i kamatne stope. Sa zaustavljanjem njihova pada i IRO će stagnirati - taj trend je već vidljiv na slici.

21. Prosječne kamatne stope na stambene kredite stanovništvu (novi poslovi)

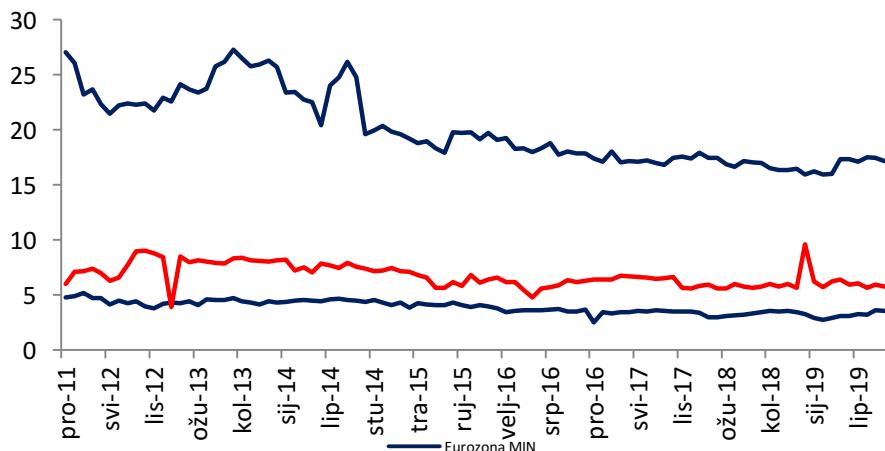
12:2011.-09:2019.

Nova statistika ECB-a u koju je uključena i Hrvatska pruža uvid u uže efektivne kamate stope na stambene kredite s rokom dospijeća preko 10 godina. One su u Hrvatskoj u rujnu 2019. iznosile 2,8% i kretale su se ispod gornjeg ruba intervala kamatnih stopa za države koje su uvele euro. Među zemljama članicama europodručja Litva i Latvija imaju više kamatne stope na ovu vrstu kredita. I sve nove članice izvan euro područja imaju više kamatne stope na ovu vrstu kredita od hrvatskih banaka.

22. Prosječne kamatne stope na potrošačke kredite stanovništvu (novi poslovi)

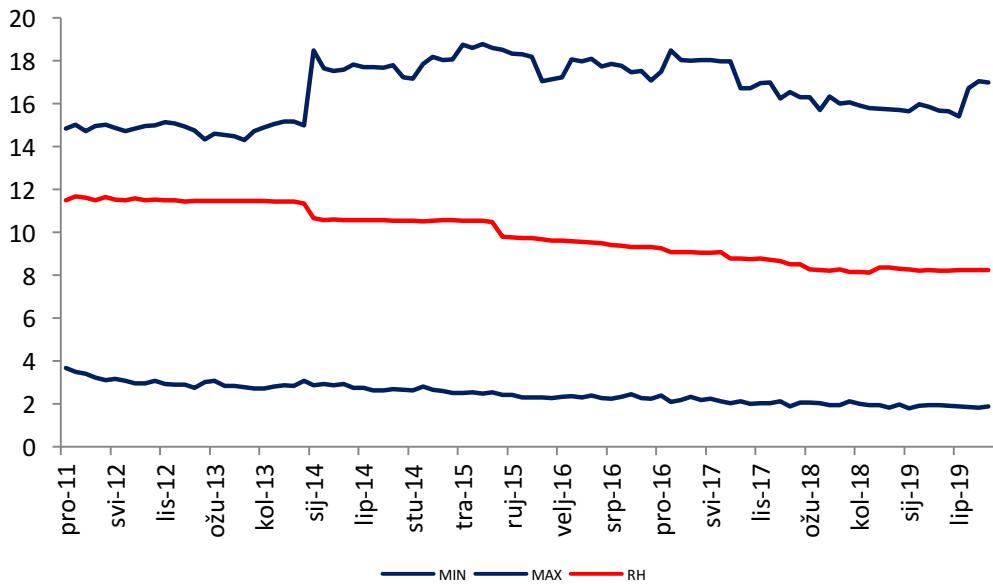
12:2011.-09:2019.

Kamatna stopa na potrošačke kredite od 1 do 5 godina u rujnu 2019. iznosila je 5,8% i kretala se unutar intervala kamatnih stopa euro područja, bliže donjem rubu. Više stope zabilježene su u bankama u baltičkim državama, Slovačkoj, Grčkoj, Španjolskoj, Portugalu te Danskoj i Velikoj Britaniji, kao i u većini članica EU izvan euro područja.

23. Prosječne kamatne stope na okvirne kredite stanovništvu (novi poslovi)

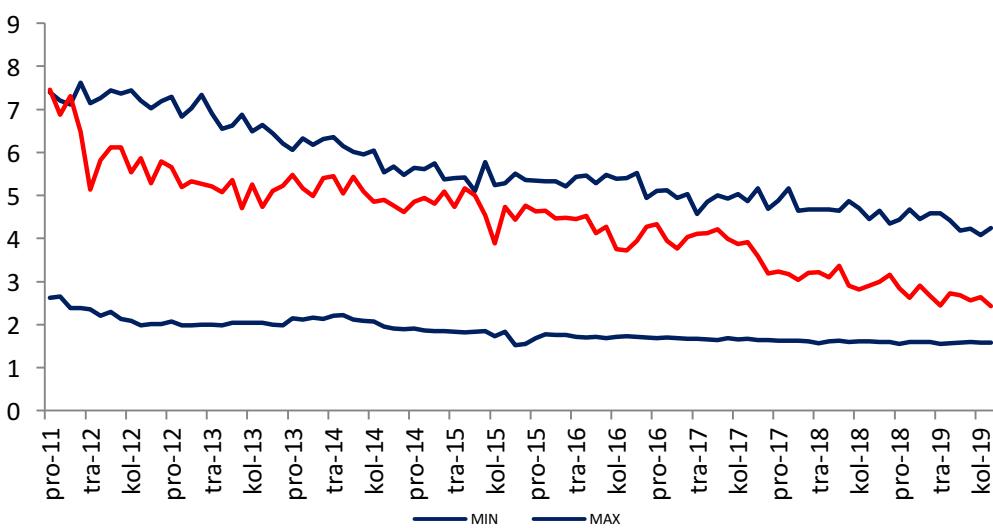
12:2011.-09:2019.

Kamatna stopa od 8,2%, koliko je u rujnu 2019. u prosjeku zabilježeno kod hrvatskih banaka, kreće se unutar intervala euro područja. Više kamatne stope od hrvatskih banaka imaju banke u Estoniji, Latviji, Slovačkoj i Grčkoj, te u većini zemalja izvan euro područja.

24. Prosječne kamatne stope na kratkoročne kredite poduzećima (novi poslovi)

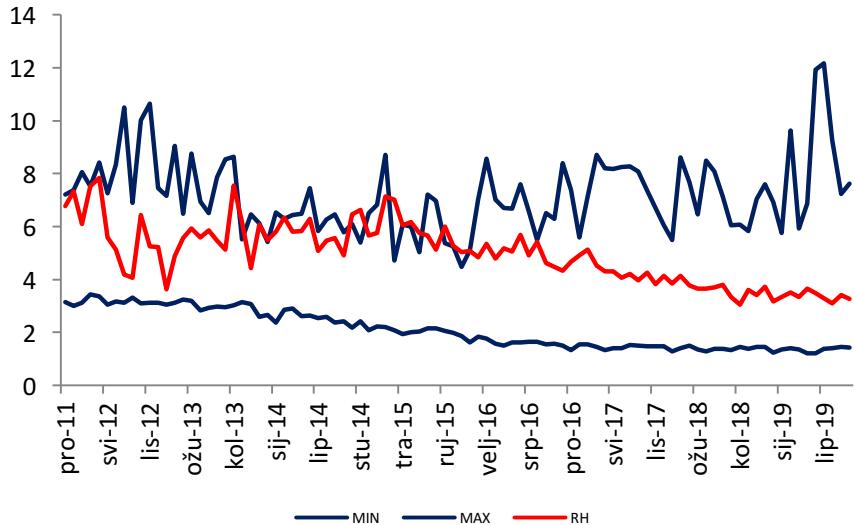
12:2011.-09:2019.

Kamatne stope na ovu vrstu kredita (2,4% u prosjeku u rujnu 2019.) kreću se unutar intervala za zemlje koje su uvele euro. Više kamatne stope zabilježene su u Grčkoj, Cipru i Irskoj te Estoniji i Latviji. Izvan euro područja veće kamatne stope na ovu vrstu kredita zabilježene su u Bugarskoj.

25. Prosječne kamatne stope na dugoročne kredite poduzećima (novi poslovi)

12:2011.-09:2019.

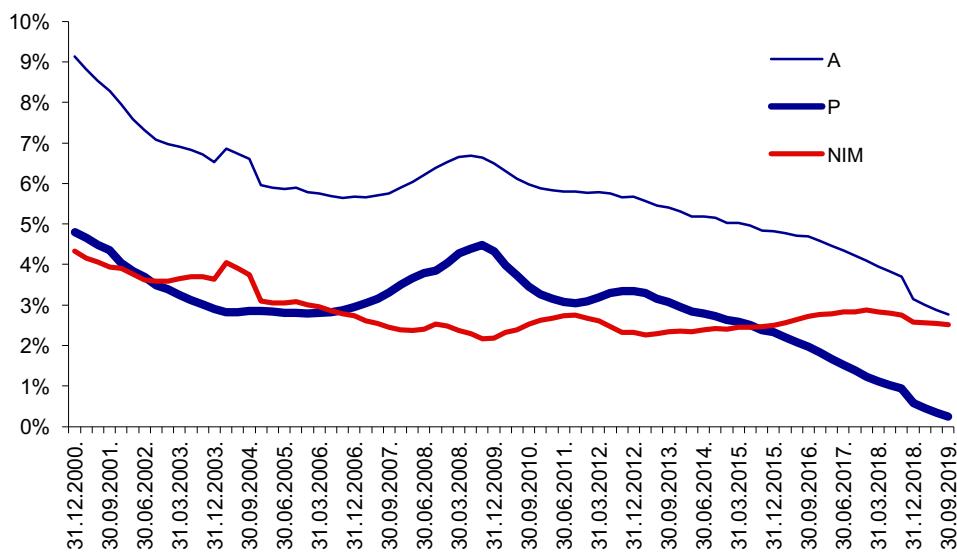

Prosječne kamatne stope na dugoročne kredite poduzećima (od 1 do 5 godina) u Hrvatskoj su u rujnu 2019. iznosile 3,3% i kreću se unutar intervala euro područja. Ove kamatne stope veće su u Estoniji i Slovačkoj. Među zemljama koje još nisu uvele euro višu kamatnu stopu imaju Rumunjska i Bugarska.

ZARADE

26. Neto kamatna marža (NIM)

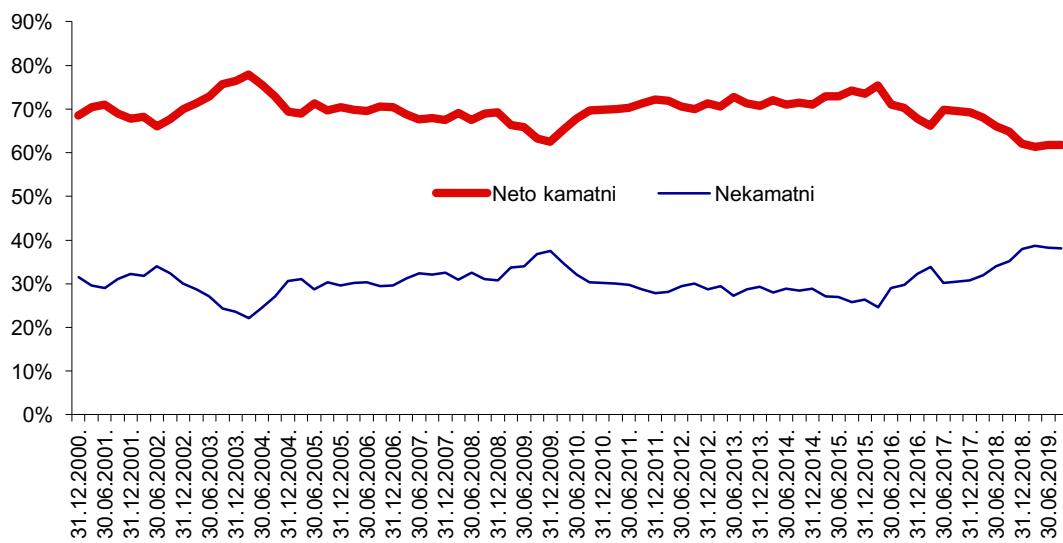
NIM = A (prosječno naplaćena aktivna kamatna stopa) – P (prosječno plaćena pasivna kamatna stopa) Q4:2000.-Q3:2019.

Pomični godišnji prosjek neto kamatne marže bilježio je blagi rast od 2013. zbog bržeg pada pasivnih od aktivnih kamatnih stopa. Rast je zaustavljen u prvom kvartalu 2018. U trećem kvartalu 2019. marža je dodatno smanjena na 2,52%, što je za 0,24 postotnih bodova manje u odnosu na isti kvartal 2018., približno jednako razini iz prvog tromjesečja 2019.

27. Udjel neto kamatnog i nekamatnog prihoda u ukupnom prihodu

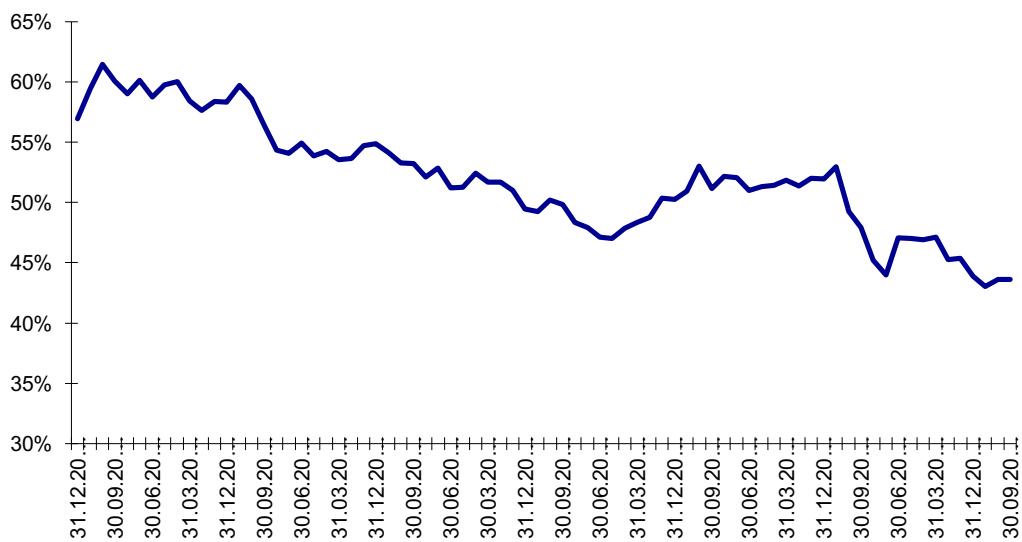
Q4:2000.-Q3:2019.

Udjel neto kamatnog prihoda u strukturi zarada hrvatskih banaka u trećem kvartalu 2019. iznosio je 61,8%, što predstavlja pad za 3 postotna boda u odnosu na isti kvartal 2018. i povezano je s padom neto kamatne marže. Neto kamatni prihod u trećem tromjesečju bio je 3 postotna boda niži u odnosu na isto tromjeseče 2018.

28. Omjer operativnih troškova i dohotka / cost-income omjer

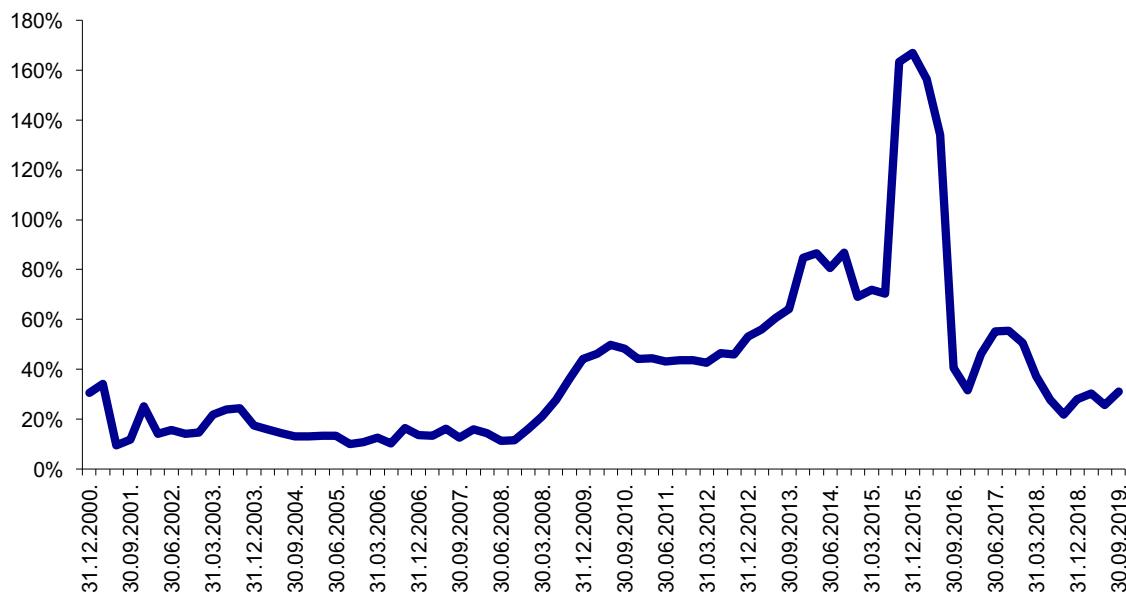
Q4:2000.-Q3:2019.

Cost-income omjer je u trećem tromjesečju 2019. iznosio 43,6%, što predstavlja smanjenje u odnosu na isti kvartal prethodne godine za 1,8 postotnih bodova. Odgovore na zaoštrenu konkurenčiju i pad kamatne marže banke traže u rastu operativne efikasnosti.

29. Ukupni troškovi rezerviranja za gubitke u % rezultata prije rezerviranja

Q4:2000.-Q3:2019.

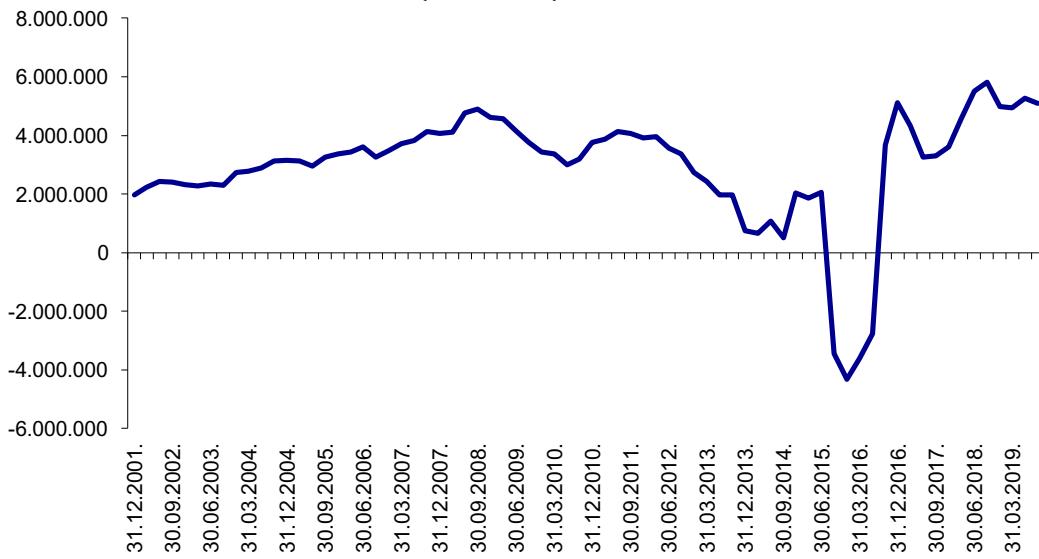

Opterećenje rezultata troškovima rezerviranja smanjeno je u trećem tromjesečju 2019.: 31% neto rezultata prije rezerviranja odlazi za ispravke vrijednosti i rezervacije, što je za oko 9 postotnih bodova više u odnosu na isti kvartal 2018.

30. Dobit nakon oporezivanja / neto dobit

Neto dobit zadnja četiri kvartala u 000 kuna

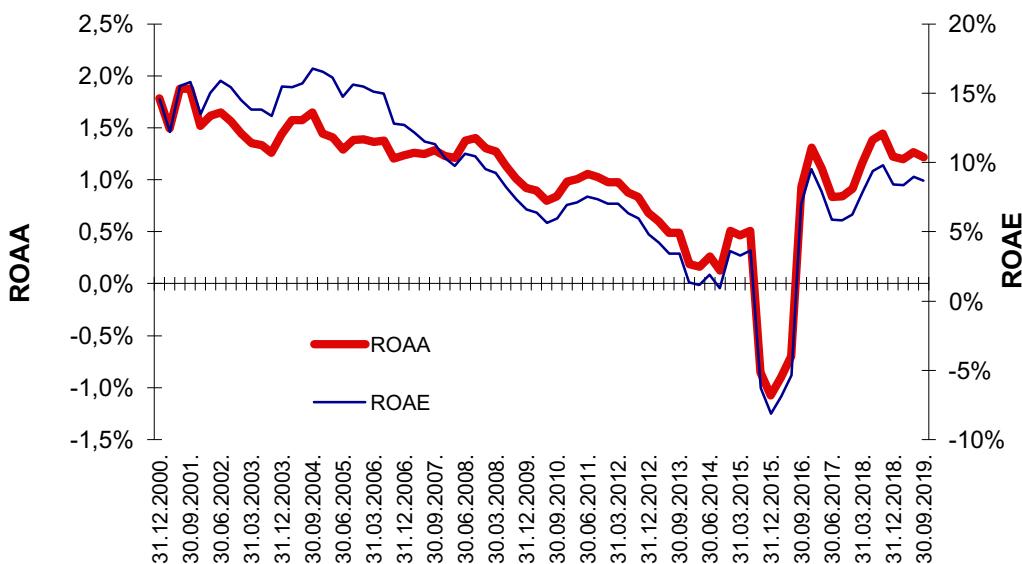
Q4:2000.-Q3:2019.

Neto rezultat banaka se u toku 2016. vratio u pozitivan teritorij nakon gubitaka zbog konverzije švicarskog franka 2015. Trend-dobit na bazi zadnja četiri tromjesečja se kreće oko 5 milijardi kuna.

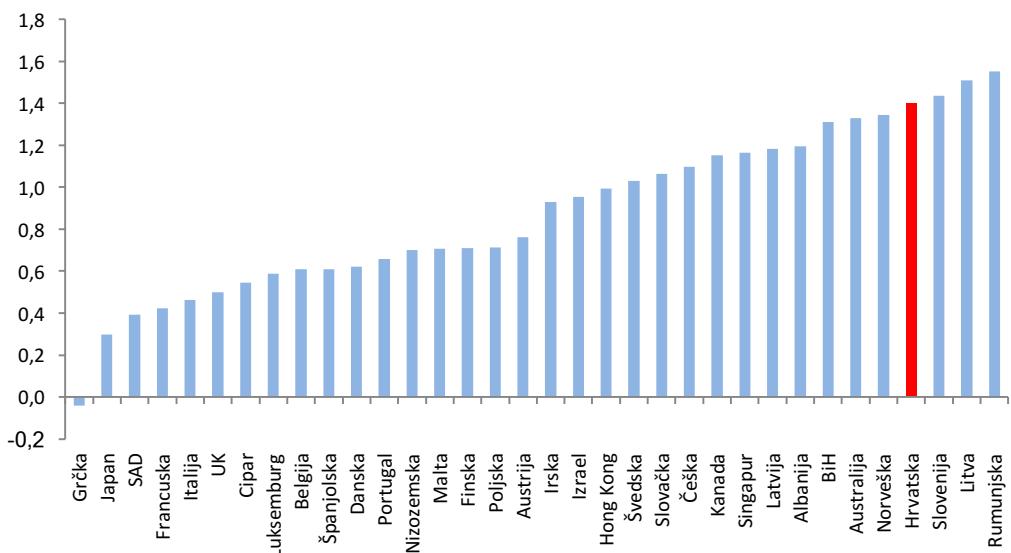
31. Povrat na prosječnu aktivu (ROAA) i prosječni kapital (ROAE)

Q4:2000.-Q3:2019.

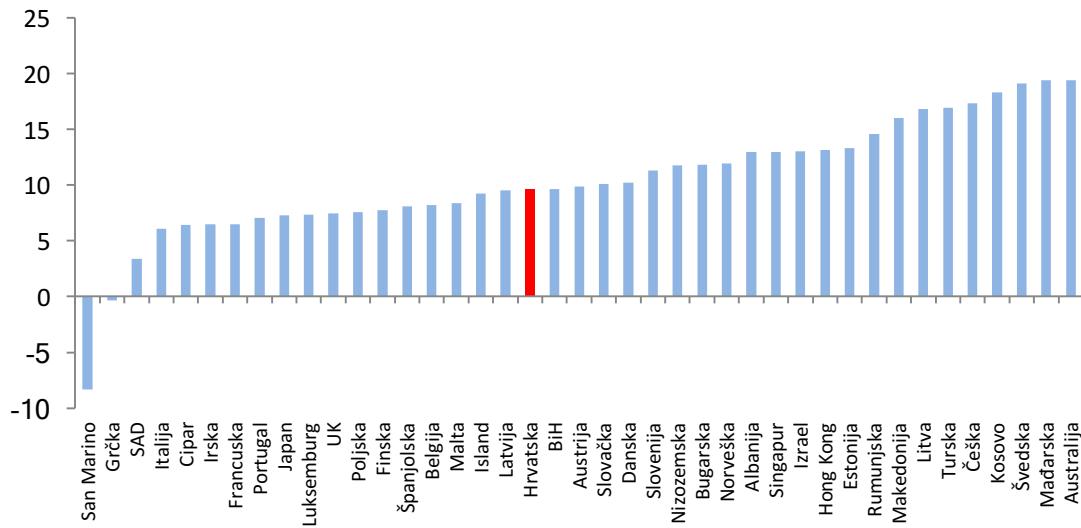
Nakon velikog pada pokazatelja profitabilnosti u 2015. godini, u drugom tromjesečju 2016. pad je usporen, a u trećem su se pokazatelji vratili u pozitivan teritorij. U trećem tromjesečju 2019. povrat na prosječnu aktivu iznosio je 1,2%, a na prosječni kapital oko 9%.

32. Povrat na prosječnu aktivu (ROAA) u %: međunarodna usporedba prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Hrvatske banke se prema povratu na prosječnu imovinu nalaze pri vrhu međunarodne ljestvice, između Norveške i Slovenije.

33. Povrat na prosječni kapital (ROAE) u %: međunarodna usporedba prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

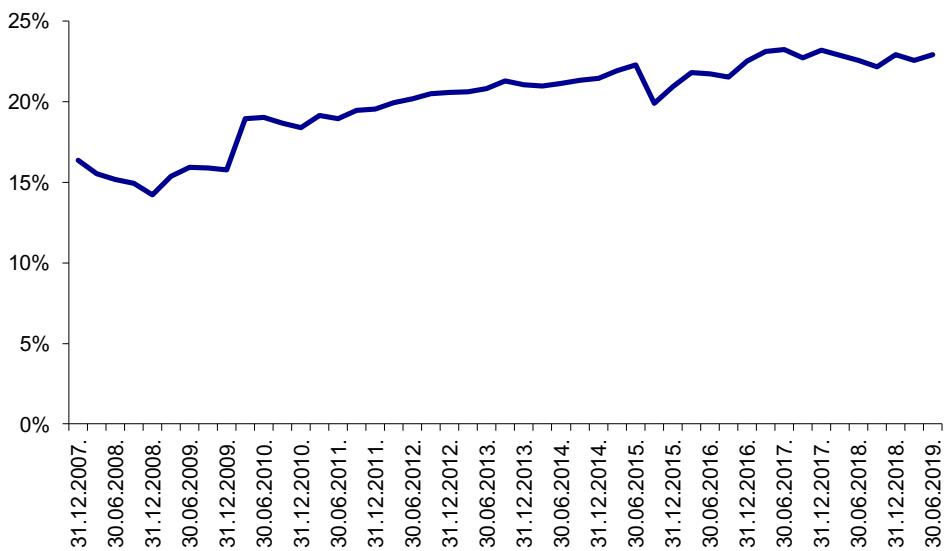

Prema povratu na prosječni kapital Hrvatska se nalazi u sredini ljestvice, između Latvije i BiH. Najprofitabilnije banke su u Australiji, Mađarskoj, Švedskoj, na Kosovu i u Češkoj.

KAPITALIZACIJA I RIZICI

34. Stopa adekvatnosti kapitala

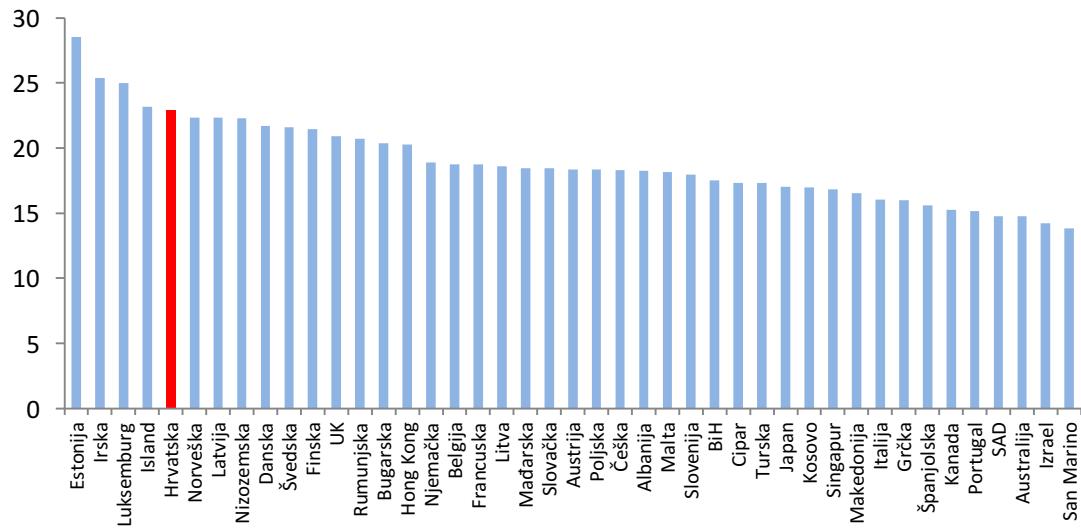
Q4:2007.-Q3:2019.

Nakon što je dosegnula 22,3% u drugom tromjesečju 2015., stopa adekvatnosti kapitala u trećem tromjesečju 2019. pala je na 19,9% zbog troškova vezanih uz konverziju kredita u švicarskom franku. Tijekom 2016. godine stopa adekvatnosti kapitala vratila se iznad razine od 20%, te se na kraju trećeg kvartala 2019. godine nalazila na visokoj razini od 22,8%.

35. Stopa adekvatnosti kapitala: međunarodna usporedba

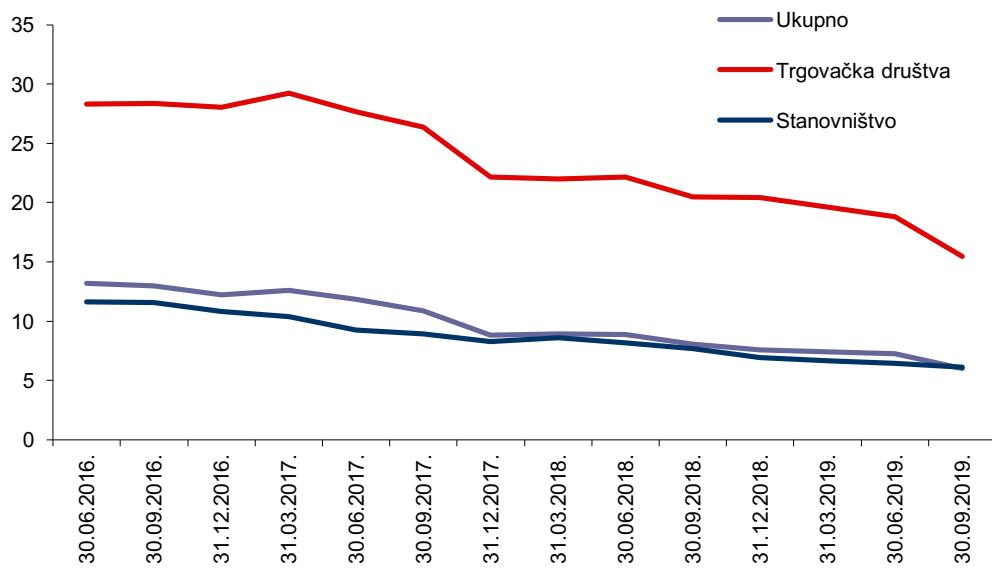
prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Stopa adekvatnosti kapitala hrvatskih banaka jedna je od najviših među evropskim državama koje izvještavaju MMF u okviru baze podataka *Financial Soundness Indicators*. Hrvatska je pozicionirana između Islanda i Norveške.

36. Omjer loših kredita: stanovništvo i trgovачka društva

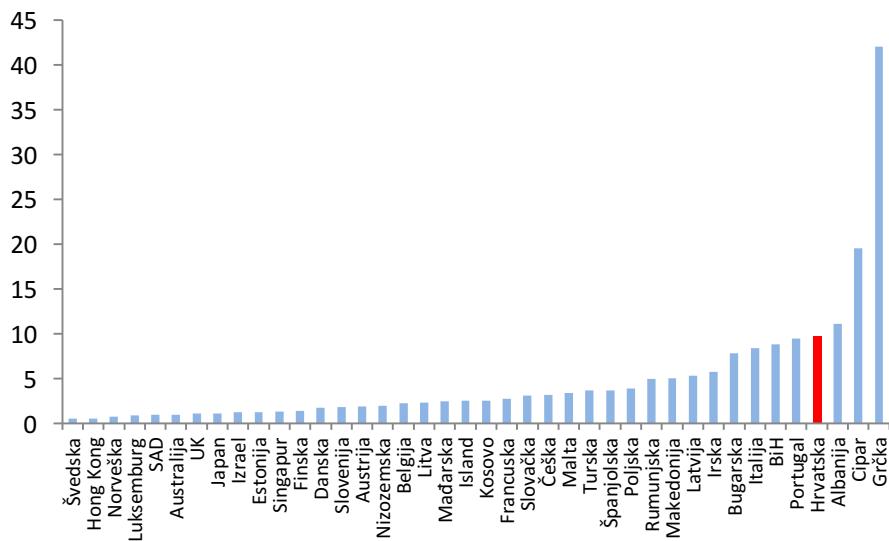
Q1:2010.-Q3:2019.

Prema novoj metodologiji HNB-a (u skladu s metodologijom EBA-e koja se primjenjuje za članice EU), udjel loših kredita u ukupnim kreditima nastavio se smanjivati i dosegnuo je razinu od 6%. Doprinos smanjenju dali su i portfelji kredita stanovništvu i krediti poduzećima. Snažan kvartalni pad zabilježen je u sektoru poduzeća, gdje je udio loših kredita smanjen na 15,5%.

37. Omjer loših kredita: međunarodna usporedba

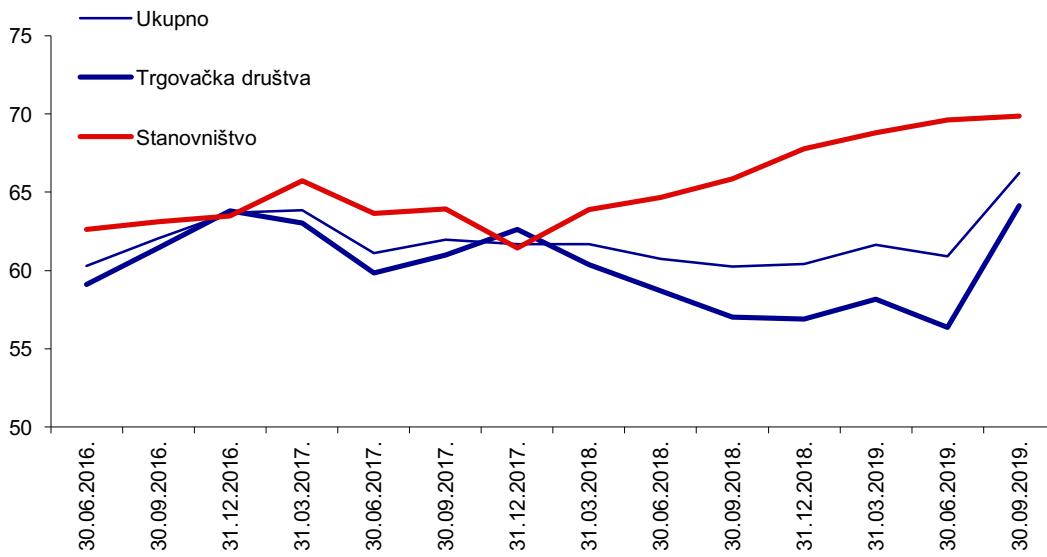
prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Hrvatska se prema ovom pokazatelju smješta uz Albaniju i blizu Portugala i BiH, što znači da se sličnost ekonomskih i struktturnih problema odražava i u omjeru loših kredita. No prilagodba podataka prema metodologiji EBA-e (Slika 36) pomaknut će Hrvatsku u sljedećim izdanjima FSI na slici lijevo.

38. Stopa pokrića loših kredita rezervacijama za gubitke

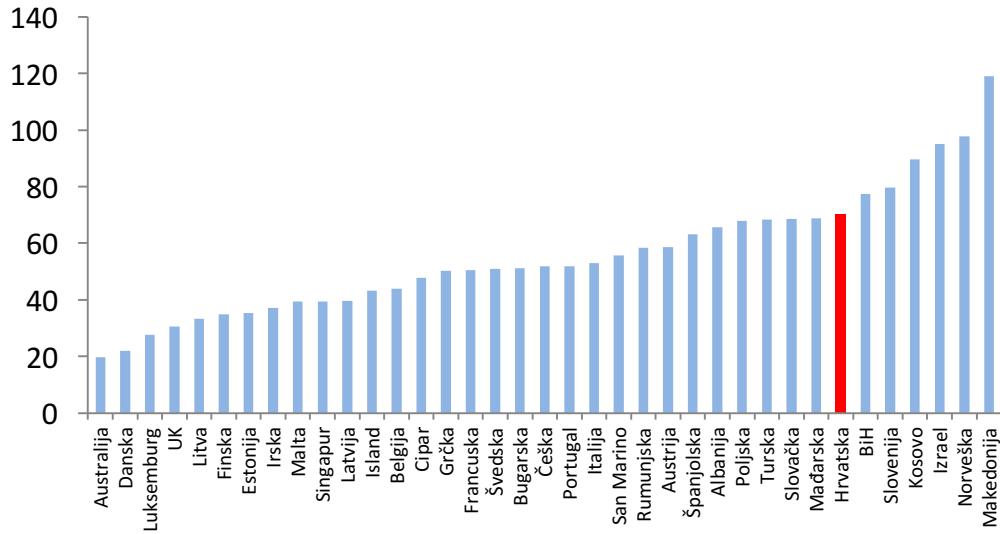
Q1:2010.-Q3:2019.

U trećem kvartalu došlo je do porasta pokrivenosti loših kredita u svim sektorima, posebno u sektoru poduzeća. Na kraju trećeg kvartala ukupna pokrivenost iznosila je 66,2%, pri čemu u sektoru stanovništva 69,9%, a u sektoru trgovačkih društava 64,1%.

39. Stopa pokrića loših kredita rezervama za gubitke: međunarodna usporedba

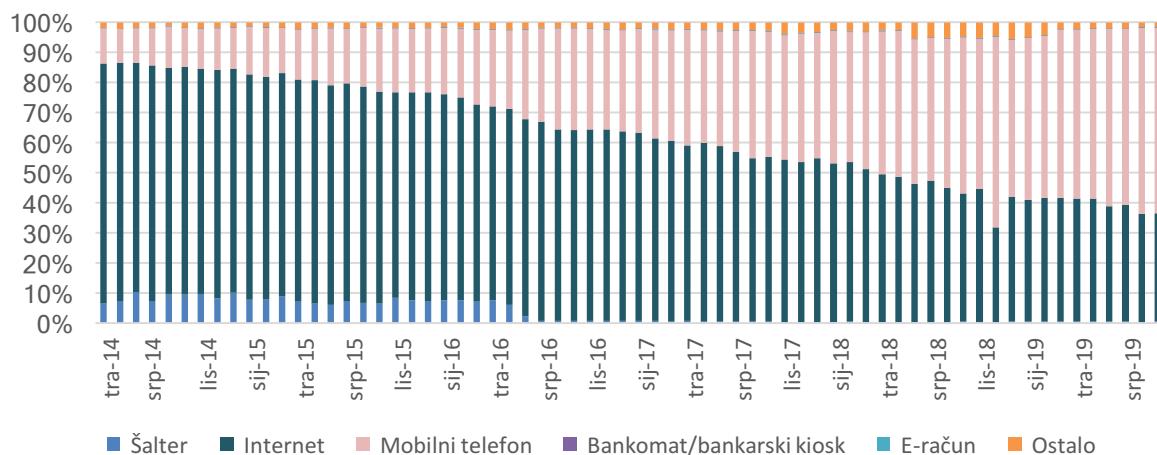
prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Pokrivenost loših kredita ispravcima vrijednosti i rezervacijama nalazi se iznad sredine prikazane liste zemalja, uz Mađarsku i Poljsku. Ovo je pokazatelj čija je međunarodna usporedivost najslabija, jer se u različitim državama koriste različita pravila klasifikacije plasmana i formiranja rezervacija, iako se nakon primjene IFRS 9 očekuje ujednačavanje.

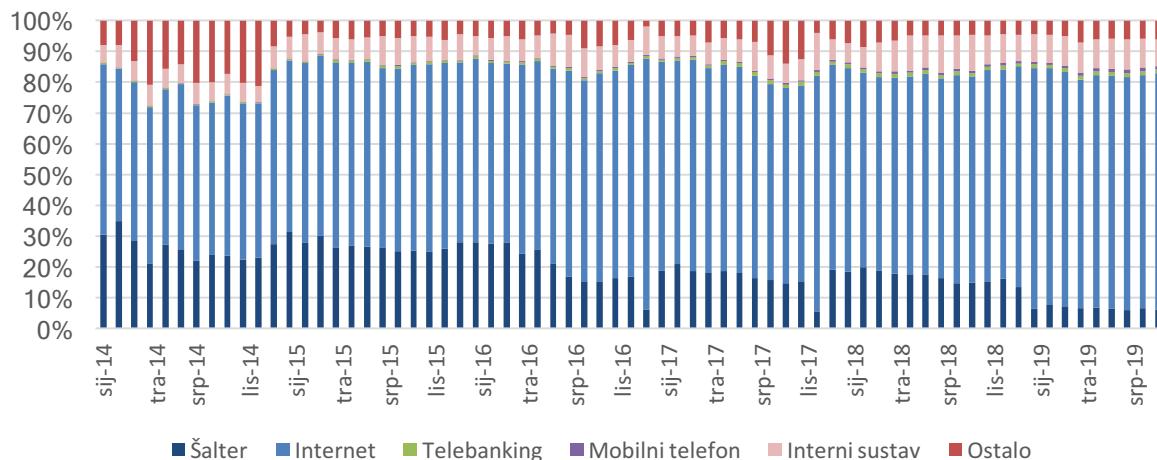
PLATNE USLUGE

40. Struktura kreditnih naloga – potrošači

Struktura naloga građana značajno se promijenila u posljednje četiri godine. Udjel poslovanja (na bazi vrijednosti transakcija) preko šaltera pao je s približno 10% na manje od 1%. Zamjetan je i značajan pad udjela internetskih usluga koje je zamjenilo sve veće korištenje mobilnih usluga. Ono je u rujnu 2019. činilo 62% ukupnih elektroničkih usluga i 35% ukupne vrijednosti kreditnih naloga (transfера) građana.

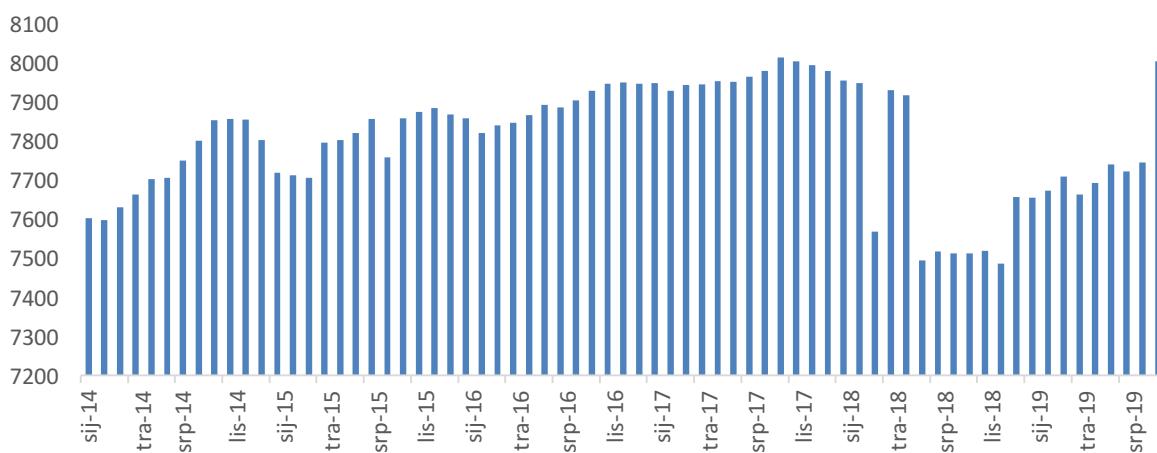
41. Struktura kreditnih naloga – nepotrošači

U strukturi naloga u ovom sektoru dominira internet bankarstvo, čiji je udjel povećan s 52% u 2014. godini na 71% u rujnu 2019. godine. Ovaj rast je najvećim dijelom nadomjestio smanjenje udjela poslovanja preko šaltera. Interni sustavi obveznika zadržali su stabilan udjel u strukturi od oko 8%, dok je udjel ostalih usluga smanjen sa 16% na 6% vrijednosti elektroničkih naloga.

42. Broj izdanih kartica

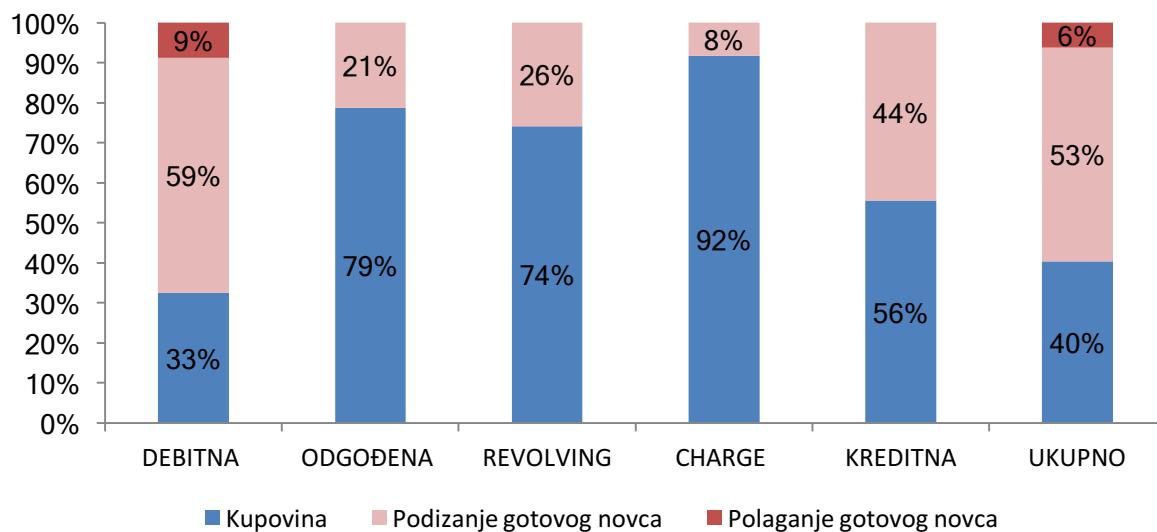
u tisućama

Broj kartica se u posljednjih godinu dana kretao oko 7,5 milijuna, pri čemu je u rujnu 2019. izdano više od 8 milijuna kartica, što je najveći broj u promatranom razdoblju. Kao i u prethodnim mjesecima, najviše je izdano debitnih i charge kartica.

43. PODACI O KARTIČNOM PLAĆANJU

30.09.2019.

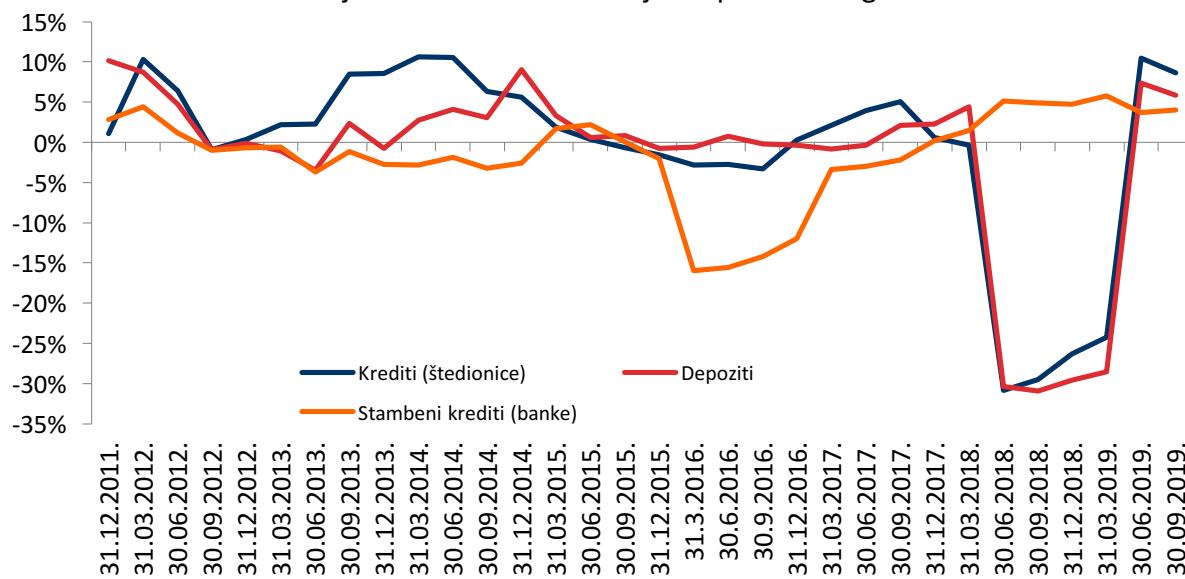

U Hrvatskoj je u listopadu 2019. godine promet po svim kategorijama kreditnih kartica iznosio oko 13 milijardi kuna. Najveći udjel u prometu imale su debitne kartice (oko 11,5 milijardi). Podaci HNB-a o namjeni kartica pokazuju kako se debitne i kreditne kartice većinom koriste za podizanje gotovog novca dok se odgođene, revolving i charge kartice koriste za kupovinu.

STAMBENE ŠTEDIONICE

44. Stopa rasta kredita i oročenih depozita kod stambenih štedionica*

Promjena u odnosu na isti mjesec prethodne godine

*Napomena: od siječnja 2013. serija sadrži strukturni lom uslijed promjene metodologije HNB-a

Podaci o štedionicama nisu usporedivi prema istom razdoblju prošle godine nakon što je vodeća stambena štedionica pripojena matičnoj banci. Pad je približno jednak tržišnom udjelu bivše vodeće štedionice. U drugom tromjesečju osnovica je postala usporediva zbog proteka vremena od pripajanja Prve stambene štedionice matičnoj banci. U trećem kvartalu 2019. zabilježen je rast kredita od 9%, što je više od rasta stambenih kredita u bankama.

Metodologija i izvori

Novčana masa M1 i ukupna likvidna sredstva M4 (tablica A1, Statistički pregled HNB-a)

Depoziti stanovništva i depoziti poduzeća (zbir podataka iz tablica D6, D7 i D8 statističkog pregleda HNB-a)

Udjel deviznih u ukupnim depozitima stanovništva (izračun na temelju tablica D6, D7 i D8 statističkog pregleda HNB-a)

Udjel inozemne u ukupnoj pasivi (konsolidirana bilanca banaka D1 statističkog pregleda HNB-a)

Udjel kapitala u ukupnoj pasivi (tromjesečno statističko izvješće HNB-a)

Struktura izvora sredstava banaka (konsolidirana bilanca banaka D1 statističkog pregleda HNB-a)

U depozite i instrumente tržišta novca ubrajaju se i ograničeni i blokirani depoziti, depoziti države i krediti primljeni od HNB-a. Kapitalski računi su veći od kapitala iz tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a jer se ovdje konstruiraju prema metodologiji monetarne statistike, dok su u kvartalnom statističkom izvješću sastavljeni prema konceptu kapitala iz statističkih izvještaja. Prikazana struktura se ne mora zbrajati u 100% jer je s prikaza izostavljena stavka ostalo (neto) koja nema značaja, ali utječe na zbroj.

Plasmani (tablica A1, Statistički pregled HNB-a)

Krediti stanovništvu, trgovačkim društvima i državi (konsolidirana bilanca banaka D1, Statistički pregled HNB-a)

Krediti stanovništvu, trgovačkim društvima i državi – transakcije (konsolidirana bilanca banaka D1, Statistički pregled HNB-a)

Stope rasta kredita stanovništvu po vrstama (Pokazatelji poslovanja kreditnih institucija, kvaliteta kredita po sektorima, Internetska stranica HNB-a)

Dvanaestomjesečni prosjek transakcija (konsolidirana bilanca banaka D1, Statistički pregled HNB-a)

Dvanaestomjesečni prosjek stopa rasta novoodobrenih bruto kredita (Tablice kamatnih stopa G6a-G6c)

Struktura kredita stanovništvu po vrstama (Pokazatelji poslovanja kreditnih institucija, kvaliteta kredita po sektorima, Internetska stranica HNB-a)

Omjer kredita i depozita (konsolidirana bilanca banaka D1 statističkog pregleda HNB-a)

U brojnik ulaze potraživanja od države, trgovačkih društava i stanovništva, a u nazivnik svi depoziti, što uključuje i depozite države i ograničene i blokirane depozite. Ako se pokazatelj konstruira na temelju podataka o kreditima u užem smislu (zajmovi) omjer je puno niži (za oko 20 postotnih bodova).

Struktura aktive banaka (tromjesečno statističko izvješće HNB-a)

Stopa rasta kredita poduzećima u EU i Hrvatskoj (ECB StatisticalDataWarehouse)

Stopa rasta kredita stanovništvu u EU i Hrvatskoj (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite stanovništva u eurima (ECB StatisticalDataWarehouse za druge zemlje)

Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite stanovništva u eurima (ECB StatisticalDataWarehouse za druge zemlje)

Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite poduzeća u eurima (ECB StatisticalDataWarehouse za druge zemlje)

Referentne kamatne stope (Hrvatska udruga banaka za Nacionalnu referentnu stopu NRS, metodologija raspoloživa na www.hub.hr; European Banking Federation, EBF, za Euribor, povijesni podaci raspoloživi na <http://www.euribor-ebf.eu/euribor-org/euribor-rates.html>)

Podatak za Euribor računa se kao prosjek dnevnih podataka u kvartalu.

CDS Spread (Erstebank CEE Macroand FI Daily)

Indeks regulacijskog opterećenja IRO (Hrvatska udruga banaka)

Indeks regulacijskog opterećenja IRO predstavlja granični trošak monetarne i devizne regulacije koji banka mora platiti kako bi na tržištu prikupila dodatnu jedinicu izvora sredstava radi odobravanja dodatne jedinice plasmana. U izračun indeksa ulaze svi oblici obvezne rezerve, obvezni omjeri devizne likvidnosti i troškovi osiguranja depozita. Indeks predstavlja vagani prosjek troškova koji se obračunavaju na pojedine komponente pasive, pri čemu se za pondere uzimaju udjeli pojedinih komponenti u ukupnoj pasivi prilagođenoj za dijelove na koje se ne obračunava regulacijski trošak. Indeks ne uzima u obzir troškove prudencijalne regulacije. Metodologiju indeksa za HUB je razvila Arhivanalitika 2006., a indeks se od 2007. redovito objavljuje u publikaciji HUB Analize jednom godišnje, gdje zainteresirani čitatelj može pronaći metodološke detalje (www.hub.hr).

Prosječne kamatne stope na stambene kredite stanovništvu (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na potrošačke kredite stanovništvu (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na okvirne kredite stanovništvu (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na kratkoročne kredite poduzećima (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na dugoročne kredite poduzećima (ECB StatisticalDataWarehouse)

Neto kamatna marža (NIM) (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Neto kamatna marža (engl. net interest margin, NIM) računa se kao jednostavna razlika prosječno naplaćene aktivne kamatne stope i prosječno plaćene pasivne kamatne stope. Prosječno naplaćena

aktivna kamatna stopa računa se kao ukupni kamatni prihod podijeljen s osnovicom na koju se naplaćuje kamata, a u koju ulaze sve stavke aktivne strane bilance iz tromjesečnog statističkog izvještaja osim gotovine, ulaganja, materijalne imovine, preuzete imovine, kamata, naknada i ostale imovine. Prosječno plaćena pasivna kamatna stopa računa se kao ukupni kamatni trošak podijeljen s osnovicom na koju se plaća kamata, a u koju ulaze sve komponente pasive osim kapitala, derivativnih i drugih finansijskih obaveza i kamata, naknada i ostalih obaveza. Brojnici izraza računaju se kao zbrojevi zadnja četiri kvartala, a nazivnici kao prosjeci stanja na kraju zadnja četiri kvartala.

Udjel neto kamatnog i nekamatnog u ukupnom prihodu (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Ukupni prihod je zbroj neto kamatnog i neto nekamatnog prihoda. Računa se kao zbroj stavki u zadnja četiri tromjesečja.

Omjer operativnih troškova i dohotka / *cost-income* omjer (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Operativni troškovi odgovaraju račuovodstvenoj stavci opći i administrativni troškovi i amortizacija, u koju se, prema metodologiji statističkog izvještavanja, ne uračunavaju premije osiguranja depozita.

Ukupni troškovi rezerviranja za gubitke u % rezultata prije rezerviranja (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Rezultat prije rezerviranja računa se kao razlika neto prihoda i općih i administrativnih troškova i amortizacije.

Dobit nakon oporezivanja / neto dobit (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Podatak za svaki kvartal se računa kao zbir zadnja četiri kvartala, tako da se konstrukcijski radi o godišnjoj stopi promjene pomicnog prosjeka računatog s pomakom od četiri kvartala. Podaci se konstruiraju na temelju nerevidiranog statističkog izvještaja, pa je moguća pojava manjih razlika u odnosu na kasnije revidirane podatke.

Povrat na prosječnu aktivi (ROAA) i prosječni kapital (ROAE) (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Kumulativ (zbroj) dobiti za zadnja četiri kvartala stavlja se u odnos prema prosječnom stanju aktive (ROAA – engl. return on averageassets) i prosječnom stanju kapitala (ROAE – engl. return on averageequity).

Povrat na prosječnu aktivi (ROAA): međunarodna usporedba (za Hrvatsku vlastiti izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvještaja, za druge zemlje Financial SoundnessIndicators MMF-a, www.fsi.imf.org)

Povrat na prosječni kapital (ROAE): međunarodna usporedba (za Hrvatsku vlastiti izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvještaja, za druge zemlje Financial SoundnessIndicators MMF-a, www.fsi.imf.org)

Stopa adekvatnosti kapitala (Pokazatelji poslovanja kreditnih institucija, objavljeno u okviru supervizorske javne objave, statistički podaci, na www.hnb.hr)

Stopa adekvatnosti kapitala 2012.: međunarodna usporedba (prema zadnjim podacima koji su uvršteni u MMF-ovu bazu podataka Financial SoundnessIndicators, www.fsi.imf.org)

Omjer loših kredita: stanovništvo i trgovačka društva (Supervizorska javna objava, statistički podaci, Pokazatelj poslovanja kreditnih institucija, Kvaliteta kredita po sektorima, na www.hnb.hr)

Loši krediti su djelomično nadoknadići (B) i nenadoknadići krediti (C) sukladno Odluci HNB-a o klasifikaciji plasmana. Omjer loših plasmana u pravilu je niži od omjera loših kredita.

Omjer loših kredita: međunarodna usporedba (prema zadnjim podacima koji su uvršteni u MMF-ovu bazu podataka Financial Soundness Indicators, www.fsi.imf.org)

Stopa pokrića loših kredita rezervama za gubitke (Supervizorska javna objava, statistički podaci, Pokazatelj poslovanja kreditnih institucija, Kvaliteta kredita po sektorima, na www.hnb.hr)

Rezerve za gubitke odgovaraju pojmu ispravci vrijednosti kod ovog statističkog izvora.

Stopa pokrića loših kredita rezervama za gubitke: međunarodna usporedba (prema zadnjim podacima koji su uvršteni u MMF-ovu bazu podataka Financial Soundness Indicators, www.fsi.imf.org)

Valutna struktura omjera loših kredita (Supervizorska javna objava, statistički podaci, Pokazatelj poslovanja kreditnih institucija, Kvaliteta kredita po valutama, na www.hnb.hr)

Valutna usklađenost imovine i obaveza u % ukupne bilančne svote (agregirano tromjesečno statističko izvješće, listovi VSI1_19 i VSO1_20)

Struktura elektroničkih naloga – potrošač (Platne usluge, Kreditni transfer i trajni nalog, Tablica PT1, na www.hnb.hr)

Struktura elektroničkih naloga – nepotrošač (Platne usluge, Kreditni transfer i trajni nalog, Tablica PT1, na www.hnb.hr)

Broj izdanih kartica (Platne usluge, Izdavanje platnih instrumenata, Tablica PK2, na www.hnb.hr)

Podaci o kartičnom plaćanju (Platne usluge, Izdavanje platnih instrumenata, Tablica PK2, na www.hnb.hr)

Stopa rasta kredita i oročenih depozita kod stambenih štedionica (Agregirano statističko izvješće HNB-a za stambene štedionice)

List of Figures

1. Money M1 and broad money M4 (year on year change in %)
2. Household and corporate deposits (year on year change in %)
3. Share of foreign currency deposits in total deposits of households (in %)
4. Share of foreign liabilities in total liabilities (in %)
5. Share of capital in total liabilities (in %)
6. Structure of banking sector liabilities (in %)
7. Domestic credit (in HRK mn and year on year change in %)
8. Loans to households, corporate sector and government (year on year change in %)
 - 8a. Loans to households, corporate sector and government - transactions (12 MMA)
 - 8b. Loans to households and corporate sector (year on year change in %, 12 MMA)
9. Household loans by type of loans (year on year change in %)
10. Structure of household loans by type (in %)
11. Loan to deposit ratio (in %)
12. Structure of banking sector assets (in %)
13. Loans to corporate sector in Croatia and EU countries (year on year change in %)
14. Loans to households in Croatia and EU countries (year on year change in %)
15. Average interest rates on household long-term deposits in EUR (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
16. Average interest rates on household short-term deposits in EUR (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
17. Average interest rates on corporate short-term deposits in EUR (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
18. Reference interest rates (Euribor and National reference interest rate) in %
19. CDS spread (in bps)

20. Index of regulatory burden in banking sector in %
21. Average interest rates on loans for house purchase (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
22. Average interest rates on loans for consumption (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
23. Average interest rates on overdrafts (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
24. Average interest rates short-term loans for corporations (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
25. Average interest rates long-term loans for corporations (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
26. Net interest margin (in %)
27. Share of interest and non-interest revenues in total revenues (in %)
28. Cost-income ratio (in %)
29. Share of provisions in net operating income (in %)
30. Net operating income (in 000 HRK)
31. Return on average assets (ROAA) and Return on average equity (ROAE) (in %)
32. Return on average assets (ROAA) – international comparison (in %)
33. Return on average equity (ROAE) – international comparison (in %)
34. Capital adequacy ratio (CAR) in %
35. Capital adequacy ratio (CAR) – international comparison (in %)
36. NPL ratio (total, household and corporate sector) in %
37. NPL ratio – international comparison (in %)
38. Bank provisions to NPL ratio (total, household and corporate sector) in %
39. Bank provisions to NPL ratio – international comparison (in %)
40. Structure of electroing orders - consumer

41. Structure of electroing orders - non-consumer
42. Number of payment cards
43. Structure of payment cards
44. Rate of growth of loans and term deposits with housing savings banks